

Plan regionalny

Region Górne Łużyce-Dolny Śląsk

Pierwsza kompleksowa aktualizacja

wg § 6 ust. 5 SächsLPlG

(Ustawy o planowaniu przestrzennym Saksonii)

zgodnie z uchwałą statutową wg § 7 ustęp 2 ustawy o planowaniu
przestrzennym – SächsLPlG z dnia 9 kwietnia 2009,
w wersji zawartej w decyzji zatwierdzającej z dnia 27 października 2009,
zaczyna obowiązywać z dniem 4 lutego 2010

Regionaler Planungsverband
Oberlausitz-Niederschlesien

Regionalny związek planowania
Hornja Łužica-Dolnja Śleska

Statut

Na podstawie § 7 ust. 2 zdanie 1 ustawy o zagospodarowaniu i planowaniu przestrzennym Wolnego Państwa Saksonii (Ustawa o planowaniu przestrzennym – SächsLPlG) z dnia 14 grudnia 2001 (SächsGVBl. s. 716), zmienionego ostatnio przez artykuł 7 ustawy z dnia 29 stycznia 2008 (SächsGVBl. s. 101, 111), Zgromadzenie Związku uchwaliło w dniu 9 kwietnia 2009 następujący statut:

Statut dotyczący pierwszej aktualizacji całościowej Planu Regionalnego Górne Łużyce-Dolny Śląsk

§ 1

Uchwala się pierwszą aktualizację całościową Planu Regionalnego Górne Łużyce-Dolny Śląsk, składającą się z części tekstowej i dodatku-map (załączniki do niniejszego statutu).

§ 2

Traci moc obowiązującą statut dotyczący określenia Planu Regionalnego dla regionu planowania Górne Łużyce-Dolny Śląsk z dnia 10 listopada 2000, ostatnio zmieniony przez statut z dnia 10 stycznia 2002.

§ 3

Traci moc obowiązującą statut dotyczący określenia aktualizacji częściowej Planu Regionalnego dla rozdziału II.4.4.7 „Obszary zapewnienia wykorzystania energii wiatru przy zastosowaniu zastrzeżenia planowania“ z dnia 24 lutego 2005.

§ 4

- (1) Zgodnie z § 7 ust. 4 SächsLPlG Statut wchodzi w życie wraz z jego ogłoszeniem.
- (2) Cele i zasady na obszarach objętych planami dla obszarów wydobywania węgla brunatnego, jako ramowymi planami ochrony Skado i Koschen, Spreetal, Laubusch/Kortitzmühle, Burghammer, Heide (część saksońska), Lohsa część 1, Lohsa część 2, Trebendorfer Felder, Zeiβholz, kopalnia odkrywkowa I Werminghoff (Knappenrode), Scheibe, Bärwalde i Berzdorf wchodzi w życie dopiero wraz z ogłoszeniem statutów odnośnie uchylecia statutu danego planu dla obszaru wydobywania węgla brunatnego, jako ramowego planu ochrony.
- (3) Ustalenie wiążące na obszarze między obecną i planowaną, nową granicą krajów związkowych Saksonia/Brandenburgia wchodzi w życie dopiero wraz ze skutecznością prawną zmiany granicy krajów związkowych.

Bautzen, 12 stycznia 2010

Bernd Lange
Prezes Związku

Impressum

Wydawca: Regionaler Planungsverband Oberlausitz-Niederschlesien
Käthe-Kollwitz-Straße 17, Haus 3
02625 Bautzen
Telefon 03591 / 273 280
Telefax 03591 / 273 282
E-Mail info@rpv-oberlausitz-niederschlesien.de
Internet <http://www.rpv-oberlausitz-niederschlesien.de>

Dokument ten stanowi tłumaczenie fragmentów niemieckiej wersji pierwszej kompleksowej aktualizacji Planu Regionalnego regionu Górne Łużyce-Dolny Śląsk w ramach procedury udziału opinii publicznej. W przypadku ewentualnych rozbieżności wersją obowiązującą jest dokument w języku niemieckim.

Fotografie na stronie tytułowej wykonane zostały przez Petera Hortricha i pochodzą z cyfrowej dokumentacji fotograficznej analizy krajobrazu dla regionu planistycznego Górne Łużyce-Dolny Śląsk, sporządzonej w roku 2005 przez biuro planistyczne PLANQUADRAT (Drezno) na zlecenie Regionalnego Związku Planowania w Bautzen.

Spis treści

		Strona	
		Cel	Uzasadnienie
0	Statut Uwagi wstępne	(*)	
Ogólne zasady rozwoju regionalnego			
1	Idea przewodnia zrównoważonego zagospodarowania oraz rozwoju w regionie	3	
Ogólne / interdyscyplinarne cele oraz zasady planowania przestrzennego			
2	Regionalna struktura przestrzenna oraz osadnicza	4	
2.1	Zespoły oraz miejscowości centralne	4	(*)
2.2	Gminy o wyspecjalizowanych funkcjach	5	(*)
2.3	Osie powiązań oraz rozwoju	5	(*)
3	Rozwój regionalny	6	
3.1	Obszary wymagające specjalnych działań w zakresie planowania krajobrazowego	6	(*)
3.2	Współpraca międzynarodowa oraz transgraniczna	7	(*)
Branżowe / Specjalistyczne cele oraz zasady planowania przestrzennego			
4	Ochrona, pielęgnacja i utrzymanie oraz rozwój środowiska naturalnego i krajobrazu	8	
4.1	Rozwój i utrzymanie krajobrazu	8	
4.1.1	Obszary krajobrazowe wymagające ochrony (utrzymania)	8	(*)
4.1.2	Obszary krajobrazowe o szczególnych wymogach użytkowych	9	(*)
4.1.3	Rekultywacja obszarów wydobywania surowców naturalnych	10	(*)
4.2	Krajobraz i jego postrzeganie	10	(*)
4.3	Ochrona gatunkowa oraz ochrona biotopów, ekologiczne systemy zespolone	10	(*)
4.4	Regionalne pasy oraz kliny zieleni	11	(*)
4.5	Systemy rzeczne, zbiorniki wodne oraz ochrona przeciwpowodziowa	11	(*)
4.6	Klimat na obszarach osadniczych i niezasiedlonych	12	(*)
5	Gospodarka i handel	12	
5.1	Gospodarka	12	(*)
5.2	Handel i usługi	13	(*)
6	Ochrona surowców	13	(*)
7	Czas wolny, turystyka i wypoczynek	13	(*)
8	Rolnictwo i leśnictwo	14	(*)
9	Komunikacja	14	(*)
10	Zaopatrzenie energetyczne i odnawialne źródła energii	17	(*)
11	Obronność	17	(*)
Specyfika regionalna			
12	Łużycki teren osadniczy	18	(*)

Dodatek

		Strona
Dodatek 1	Dodatki do poszczególnych rozdziałów planu	
dodatek do rozdz. 2.1:	Miejscowości centralne oraz zespoły	(*)
dodatek do rozdz. 4.2:	Krajobraz i jego postrzeganie	(*)
dodatek do rozdz. 4.5:	Systemy rzeczne, zbiorniki wodne i ochrona przeciwpowodziowa	(*)
dodatek do rozdz. 6:	Ochrona surowców	(*)
dodatek do rozdz. 7:	Turystyka i wypoczynek	
dodatek do rozdz. 9:	Komunikacja	(*)
dodatek do rozdz. 10:	Wykorzystanie energii wiatru	(*)
dodatek do rozdz. 11:	Obronność	(*)
dodatek do rozdz. 12:	Łużycki teren osadniczy	(*)
Dodatek 2	Glosariusz	26
Dodatek 3	Odsyłacze do przepisów prawnych, układów, rozporządzeń i planów	(*)
Dodatek 4	Elementy specjalistyczne ramowego planu krajobrazowego	(*)
Rejestr miejscowości		(*)
Rekapitulacja wyjaśnień na temat oceny oddziaływania na środowisko		35

Załączniki

Następujące mapy stanowią integralną część planu regionalnego:

Mapa „Miejscowości centralne oraz obszary przyległe” (mapa objaśniająca)	1 : 400.000
Mapa „Struktura przestrzenna” (mapa definiująca).....	1 : 400.000
Mapa „Turystyka i wypoczynek” (mapa objaśniająca)	1 : 200.000
Mapa „Komunikacja” (mapa objaśniająca)	1 : 400.000
Mapa „Łużycki teren osadniczy” (mapa objaśniająca)	1 : 400.000
Mapa „Ekologiczny system zespólny oraz regionalne ciągi ekologiczne” (mapa definiująca i objaśniająca)	1 : 100.000
Mapa „Pielęgnacja, ochrona i rozwój krajobrazu” (mapa definiująca).....	1 : 100.000
Mapa „Przeznaczenie terenu” (mapa definiująca).....	1 : 100.000

(*) niedostępne w języku polskim

0 Uwagi wstępne

Der Regionale Planungsverband Oberlausitz-Niederschlesien - Regionalny Związek Planowania Górne Łużyce-Dolny Śląsk, jako podmiot odpowiedzialny za realizację zadań związanych z problematyką planowania regionalnego zobowiązany jest - zgodnie z § 4 ust. 1 ustawy o zagospodarowaniu i planowaniu przestrzennym Wolnego Kraju Saksonii (Ustawa o planowaniu przestrzennym – SächsLPIG z dnia 14 grudnia 2001 (SächsGVBl. S. 716), zmienioną przez artykuł 7 ustawy z dnia 29 stycznia 2008 (SächsGVBl. S. 102, 111) – do sporządzenia planu regionalnego dla podlegających mu regionów oraz do jego aktualizacji zgodnie z § 6 ust. 5 SächsLPIG.

Plan regionalny należy dostosować do rozporządzenia Rządu Saksonii dotyczącego planu rozwoju regionalnego Saksonii 2003 (LEP 2003) (SächsGVBl. S. 915). Plan regionalny definiuje przestrzennie i merytorycznie zasady planowania przestrzennego zgodnie z § 2 ustawy o planowaniu przestrzennym (ROG) z dnia 18 sierpnia 1997 (BGBl. I s. 2081, 2102), zmienionej ostatnio przez artykuł 10 ustawy z dnia 9 września 2006 (BGBl. I s. 2833), jak również cele i zasady planu rozwoju regionalnego (LEP 2003) w oparciu o ocenę stanu środowiska naturalnego i krajobrazu oraz rozwoju przestrzennego. Regulowane szczegółowo w planie rozwoju regionalnego (LEP 2003) cele i zasady nie są wymienione, za wyjątkiem treści koniecznych do zrozumienia celów i zasad. Opracowanie projektu planu uwzględnia ponadto aktualne, zmienione w stosunku do opracowania planu regionalnego na rok 2002 oraz istotne dla rozwoju przestrzennego warunki ramowe oraz przewidywane tendencje rozwojowe w okresie objętym planem regionalnym. Procesowi weryfikacji i analizy poddano również ustalenia zawarte w planie regionalnym 2002. W rezultacie takiego postępowania oczekuje się przedstawienia wiążącego regionalnego planu rozwoju przestrzennego, zawierającego regulacje kwestii, w odniesieniu, do których dział planowania regionalnego otrzymał od ustawodawcy kompetencje i które nie są już definiowane w innych wiążących planach (bardziej wydajny i „odchudzony” plan regionalny).

Regionalny plan rozwoju przestrzennego przejmuje jednocześnie zgodnie z § 4 ust. 2 zdanie 3 SächsLPIG funkcję ramowego planu krajobrazowego w rozumieniu § 5 saksońskiej ustawy o ochronie środowiska naturalnego i utrzymaniu krajobrazu (Saksońska ustawa o ochronie przyrody – SächsNatSchG) z dnia 16 grudnia 1992 (SächsGVBl. s. 571), zmienionej ostatnio przez artykuł 64 ustawy z dnia 29 stycznia 2008 (SächsGVBl. s. 138, 181). Plan regionalny stanowi wiążące ramy ładu przestrzennego i rozwoju w obszarze planowania.

Przy aktualizacji planu regionalnego przeprowadza się strategiczną analizę oddziaływania na środowisko zgodnie z § 2 ust. 3 SächsLPIG. Raport o oddziaływaniu na środowisko stanowi oddzielną część uzasadnienia planu regionalnego.

Obszar objęty planem to teren Górnych Łużyc-Dolnego Śląska wraz z powiatami Bautzen i Görlitz. Aktualizacja planu regionalnego obejmuje obszar regionu planowania Górnych Łużyc-Dolnego Śląska za wyjątkiem regulacji dokonanych w obowiązujących planach węgla brunatnego Nochten i Reichwalde dla obu obszarów wydobywania oraz priorytetowego terenu wydobywania węgla brunatnego Bk 1 Nochten-Rohne.

Obecnie na obszarach ochrony kopalni węgla brunatnego Laubusch/Kortitzmühle oraz Skado i Koschen realizowane są wykraczające poza ramy kraju związkowego procedury Nowego Zagospodarowania Obszarów Wiejskich na podstawie ustawy o komasacji gruntów. W ramach tejże procedury właściwe organa zajmujące się komasacją gruntów (Krajowy Urząd ds. Ochrony Konsumenta, Rolnictwa i Nowego Porządku Katastralnego Luckau oraz Powiat Ziemski Bautzen) przygotowują zmiany granicy między Wolnym Państwem Saksonią, a krajem związkowym Brandenburgią. Z dzisiejszego punktu widzenia właściwych organów saksońskich skuteczność prawną wprowadzanych zmian przewiduje się na rok 2011. Z tego względu dla obszarów, które w przyszłości przypuszczalnie przyporządkowane będą do kraju związkowego Brandenburgii, na mapie gospodarki przestrzennej nie będą dokonywane żadne wyznaczenia (białe plamy). Natomiast w przypadku obszarów, które w przyszłości przypuszczalnie przyporządkowane będą do Wolnego Państwa Saksonii, wyznaczenia dokonywane będą wtedy, gdy będzie to wynikać z przyczyn związanych z planowaniem regionalnym (np. kontynuacja delimitacji na akwie-nie). Wyznaczenia (delimitacje) te wchodzi w życie wraz ze skutecznością prawną zmiany granicy.

Plan regionalny ukierunkowany jest na okres ok. 10 lat. Przy aktualizacji plan regionalny należy zgodnie z § 6 ust. 5 SächsLPIG dostosować do wymogów dalszego rozwoju.

Wymagane przez § 4 ust. 4 SächsLPIG dla kopalni odkrywkowych oraz nieczynnych kopalni odkrywkowych na obszarze planowania wydobywania węgla brunatnego „Górne Łużyce-Dolny Śląsk” zgodnie z załącznikiem do § 4 ust. 5 SächsLPIG plany dla kopalni węgla brunatnego wzgl. plany działań ochronnych

stanowią częstkowe plany regionalne. Tym samym obok celów i zasad planu regionalnego uwzględnić należy również cele i zasady planów dla kopalni węgla brunatnego.

W ramach planu regionalnego Górne Łużyce- Dolny Śląsk obowiązują plany dla kopalni węgla brunatnego Nochten oraz Reichwalde jak również plany dla kopalni węgla brunatnego, jako plany działań ochronnych Skado i Koschen, Spreetal, Laubusch/Kortitzmühle, Burghammer, Heide, Lohsa część 1, Lohsa część 2, Trebendorfer Felder, Zeißholz, kopalnia I Werminghoff (Knappenrode), Scheibe, Bärwalde i Berzdorf. Plan Olbersdorf zostaje zniesiony z chwilą wejścia w życie planu regionalnego. Dla obszaru priorytetowego Bk 1 Nochten-Rohne dnia 24 października 2007 podjęto uchwałę sporządzenia aktualizacji częściowej planu dla kopalni węgla brunatnego. Projekt wstępny planu znajduje się w fazie realizacyjnej zgodnie z § 6 ustęp 1 SächsLPIG. Dla ww. ramowych planów ochrony (poza Olbersdorf) uchwałą z dnia 19 czerwca 2007 wprowadzona została ich aktualizacja. Aktualizacje mają na celu ustanowienie w przyszłości w ramowych planach ochrony wyłącznie celów ochrony, nadal niezbędnych w perspektywie długoterminowej. Także te plany znajdują się obecnie w fazie realizacyjnej zgodnie z § 6 ustęp 1 SächsLPIG.

Aktualizacja planu regionalnego zawiera również przyszłe cele i zasady wykorzystania przestrzennego na terenach nadal obowiązujących planów działań ochronnych. Cele i zasady, o ile odbiegają od regulacji zawartych w planie działań ochronnych, wchodzą w życie dopiero, gdy odpowiedni plan działań ochronnych zostanie zaktualizowany, wzgl. zniesiony.

Stosownie do § 3 nr 2 ROG – zaznaczonych w części tekstowej literą Z oraz cyfrą – zdefiniowanych celów przestrzegać należy zgodnie z §§ 4, 5 Ustawy o planowaniu przestrzennym przestrzegać w planach i działaniach przestrzennych. Cele dotyczące planów zabudowy uzasadniają ponadto obowiązek dostosowania nałożony na gminy zgodnie z § 1 ust. 4 Prawa budowlanego (BauGB) w wersji opublikowanej w dniu 23 września 2004 (BGBl. I s. 2414), co zostało ostatnio zmienione artykułem 1 ustawy z dnia 21 grudnia 2006 (BGBl. I s. 3316).

W przypadku jeżeli cel sformułowany jest w planie regionalnym jako „cel zatwierdzony”, oznacza to, że dana wersja planu jest absolutnie wiążąca; może ona zostać zmieniona wyłącznie w ramach postępowania przewidzianego dla zmiany celów (§ 17 SächsLPIG).

Sformułowanie celu w planie regionalnym, jako „cel zasugerowany” oznacza, że informacje zawarte w planie są wiążące, same zawierają jednak tzw. klauzulę uznania pozwalającą w nietypowych przypadkach na odstępianie od wytycznych celów bez konieczności przeprowadzania koniecznego postępowania. Przypadek nietypowy ma miejsce, gdy przy obiektywnej analizie konkretnego przypadku utrzymanie wyznaczonego celu przy uwzględnieniu całościowego charakteru planu nie wydaje się uzasadnione. Nietypowe przypadki wyszczególniono w uzasadnieniu planu regionalnego.

Plan regionalny zawiera nadal tzw. cele, do których należy dążyć/cele, którym należy przeciwdziałać („Należy dążyć do tego, aby ...”). Cele, do których należy dążyć dotyczą zadań lub działań, które nie mogą być zrealizowane bezpośrednio przez publiczne podmioty planowania, (jako adresatów celów gospodarki przestrzennej i planowania regionalnego). Publiczne podmioty planowania (np. gminy, powiaty) będą jednak wskutek tego poproszone o wpłynięcie w ramach swoich możliwości oddziaływania na odpowiednie placówki, względnie właściwe podmioty wykonawcze, aby w efekcie osiągnąć wytyczone cele.

Zasady odpowiadające § 3 nr 3 ROG – w części tekstowej oznaczone literą G oraz cyfrą – wymagają uwzględnienia przez podmioty publiczne w planach i działaniach przestrzennych przy analizie oraz w przypadkach pozostających w kwestii uznania zgodnie z § 4 ROG oraz w przepisach obowiązujących w odniesieniu do planów i działań.

Obszary priorytetowe zgodnie z § 7 ust. 4 nr 1 ROG to obszary przewidziane do pełnienia określonych, istotnych przestrzennie funkcji lub do innego wykorzystania, wykluczające inne rodzaje wykorzystania na ich terenie, o ile funkcji, celów tych i rodzajów wykorzystania nie da się pogodzić z nadrzędnymi funkcjami, celami i rodzajami wykorzystania zawartymi w planie regionalnym. Obszary priorytetowe są celami planowania przestrzennego.

Pod pojęciem obszary zastrzeżone zgodnie z § 7 ust. 4 nr 2 ROG, rozumiane są obszary na których określonym - istotnym przestrzennie funkcjom lub rodzajom wykorzystania - przy analizie konkurujących istotnych rodzajów wykorzystania przypisuje się szczególne znaczenie. Obszary zastrzeżone stanowią zasady planowania przestrzennego.

Obszary przydatności zgodnie z § 7 ust. 4 nr 3 ROG to obszary nadające się do określonych, istotnych przestrzennie działań, ocenianych pod względem urbanistycznym zgodnie z § 35 BauGB, wykluczane w innym miejscu planu regionalnego. Zgodnie z § 2 ust. 2 zdanie 3 SächsLPIG wyznaczenie obszaru przydatności

może nastąpić tylko w połączeniu z obszarami priorytetowymi na korzyść odnośnych rodzajów wykorzystania.

W pozostałych przypadkach wiążące działanie celów i zasad określone jest przez ustawę o planowaniu przestrzennym oraz klauzulę o planowaniu przestrzennym ustaw specjalistycznych w obowiązującej aktualnie wersji.

Cele i zasady zawarte w planach zagospodarowania przestrzennego uwarunkowane są zapewnieniem stosownego finansowania. Cele te, zasady i propozycje nie dają żadnych wysuwanych wobec Wolnego Kraju Saksonii lub komunalnych związków terenowych roszczeń do realizacji, finansowania lub wsparcia finansowego (§ 2 ust. 4 SächsLPlG). Nie jest z nimi związane żadne zobowiązanie do właściwych podmiotów planistycznych do konkretnych działań w odniesieniu do czasowej realizacji lub przestrzennego przyporządkowania.

W przypadku działań wspierających realizowanych na obszarze obowiązywania planu regionalnego wymagane jest stosowanie się do zawartych w nim celów i zasad. Nie narusza to dalej idących przepisów odnośnie wytycznych dotyczących działań wspierających. Nie stwarzają one również żadnych zobowiązań do finansowania budowy lub utrzymania jakichkolwiek obiektów. Plan regionalny nie narzuca na organy rządowe żadnych czasowych lub finansowych zobowiązań czy przymusów.

Zawarte w planie regionalnym pojęcia formułują krótko-, średnio- oraz długoterminowe działania planowe. Działania krótkoterminowe obejmują okres do 5 lat, średnioterminowe do 10 lat, zaś długoterminowe przedziały czasowe powyżej 10 lat. W odniesieniu do zabezpieczenia surowców obowiązują objaśnienia zawarte w LEP 2003 (s. 68).

Plan regionalny wymaga uzasadnienia zgodnie z § 2 ust. 3 zdanie 2 SächsLPlG

Wykaz gmin oraz części gmin w łużyckim obszarze osadniczym wraz z łużyckimi oznaczeniami przedstawiono w dodatku do rozdziału 12. W dodatku wyszczególniono ponadto istotne postanowienia ustawowe, pomocne w zrozumieniu sformułowań użytych w planie regionalnym.

Plan regionalny sporządzono zgodnie z § 6 SächsLPlG.

Cele i zasady

Ogólne zasady rozwoju regionalnego

1 Ideal trwałego rozwoju oraz rozwoju regionalnego

Region planistyczny Górne Łużyce-Dolny Śląsk jako atrakcyjna i zróżnicowana przestrzeń życiowa, gospodarcza i kulturowa dla jego mieszkańców wymaga kształtowania i dalszego rozwoju w coraz bardziej zyskującym na znaczeniu polsko-niemiecko-czeskim trójkącie. Wymaga to przy uwzględnieniu istniejących oraz zmieniających się jeszcze warunków ramowych aktywizacji i utrzymania przyszłych potencjalnych lokalizacji dla zapewnienia zrównoważonego rozwoju – gospodarczego, społecznego oraz przyjaznego dla środowiska.

Działania te wymagają intensyfikacji międzygminnych regionalnych ponadregionalnych oraz transgranicznych powiązań i kooperacji jako reakcji na wyzwania i okazje stwarzane przez rozwój demograficzny i położenie regionu planistycznego Górne Łużyce-Dolny Śląsk w polsko-niemiecko-czeskim trójkącie. Odczuwalna kulturalna specyfika współżycia Niemców i Łużyczan oraz wynikająca z tego dwujęzyczność mieszkańców stanowić ma szczególną zaletę położenia w łączącej się Europie. Przyczynić się to ma wzmocnienia świadomości regionalnej oraz Europy regionów.

O sile regionu w pierwszej linii decyduje jego rozwój gospodarczy. Globalizacja stawia wyższe wymagania stawiane jakości lokalizacji oraz ich konkurencyjności. Region Górne Łużyce-Dolny Śląsk, jako efektywna lokalizacja gospodarcza musi uwzględnić ten aspekt.

W tym celu należy

- » wzmocnić siłę ekonomiczną oraz atrakcyjność lokalizacji przy wykorzystaniu istniejących kompetencji, sieci branżowych oraz gałęzi gospodarczych ustanawiających struktury i regionalnych obiegów gospodarczych,
- » wspierać i rozszerzać trwałe wykorzystanie lokalnych surowców naturalnych sprzyjających potencjalnej lokalizacji przyszłościowych branż gospodarki,
- » wykorzystać efekt oddziaływania regionu metropolii „Trójkąta Saksońskiego” ze stolicą w Dreźnie, odczuwalnego we wszystkich częściach regionu,
- » zapewnić dostęp do kształcenia pomaturalnego w regionie oraz dostosować ofertę edukacji, podwyższania kwalifikacji i doksztalcania do potrzeb miejscowych przedsiębiorstw,
- » rozbudować szkoły wyższe oraz instytucje transferu technologii wraz z ich potencjałem szkoleniowo-badawczo-rozwojowym stwarzając w ten sposób gospodarce podstawę do rozwoju przyszłościowych technologii w regionie,
- » stworzyć i zoptymalizować przyszłą infrastrukturę techniczną łącznie z ponadregionalną siecią komunikacyjną,
- » poprzez stabilizację gospodarczą ośrodków centralnych przyczynić się do wzmocnienia funkcji zaopatrzeniowych w stosunku do terenów otaczających podwyższając tym samym oddziaływanie na obszary wiejskie,
- » zachować na obszarach wiejskich gospodarkę rolną, leśną oraz rybołówstwo, jako ważne elementy wykorzystania gruntów i rozszerzyć ich zadania przy generowaniu surowców odnawialnych oraz utrzymaniu krajobrazu kulturalnego,
- » wzmocnić czynnik gospodarczy turystyki, przy uwzględnieniu specyfiki regionalnej, poprzez rozszerzenie ofert w ich obrębie oraz pomiędzy tradycyjnymi oraz rozwijającym terenami rekreacyjnymi jak również punktami ciężkości turystyki miejskiej.

Uwzględnienie wymagań bytowych mieszkańców stanowi integralną część zrównoważonego rozwoju przestrzennego. Rozwój demograficzny w regionie prowadzi przede wszystkim w zakresie infrastruktury socjalnej łącznie z transportem publicznym do optymalizacji ofert. Wymaga to zabezpieczenia dostosowanego do potrzeb oraz dostępu do infrastruktury publicznej i jej rozwijania, a także doprowadzenia do koniecznego dostosowania przy uwzględnieniu przyszłych szans rozwojowych.

Wymaga to:

- » zapewnienia dostępu do oferty edukacyjnej oraz zdrowotnej na terenach wiejskich poprzez zachowanie i uelastycznienie standardów minimalnych w związku ze zmienionymi przestrzennie (również

transgranicznie) strefami oddziaływania oraz przy uwzględnieniu dostosowanej wiekowo oraz rodzinie oferty infrastrukturalnej,

- » intensywniejszego zastosowania przy podstawowym zaopatrzeniu ludności w dobra i usługi nowych modeli organizacyjnych, takich jak alternatywne formy ofert (np. osiedlowe sklepiki, ruchome punkty sprzedaży),
- » umożliwienia dostępności do wyspecjalizowanych usług, w szczególności dla mniej mobilnych grup ludności również poprzez zastosowanie nowoczesnych technologii informatycznych i komunikacyjnych,
- » wsparcia nowych form kooperacji pomiędzy publicznymi oraz prywatnymi usługodawcami (np. biura obywatelskie) na terenach wiejskich w celu zapewnienia bliskiego kontaktu z ludnością,
- » budowy oraz rozbudowy elastycznych form obsługi, jako ofert uzupełniających przy transporcie publicznym przede wszystkim na rzadko zasiedlonych terenach bez dostępu do sieci kolejowej,
- » zachowania różnorodnych lokalnych historycznych oraz kulturowych tradycji regionu również poprzez zaangażowanie instytucji kulturalnych, stworzy to nowe formy i oferty ukierunkowane na wszystkie grupy wiekowe.

Wykorzystanie i kształtowanie krajobrazu kulturalnego przyczynia się do stabilizacji przestrzeni wiejskich oraz podmiejskich i wspomaga identyfikację mieszkańców z regionem Górne Łużyce-Dolny Śląsk. Wykorzystanie, pielęgnacja i rewitalizacja przestrzeni niezasiedlonych odbywa się przy uwzględnieniu ochrony oraz trwałego zabezpieczenia naturalnych podstaw życiowych.

W tym celu należy:

- » zredukować dalsze wykorzystanie powierzchni przez struktury osadnicze i komunikacyjne przy uwzględnieniu rozwoju demograficznego oraz wykorzystania obszarów odnawialnych,
- » utrzymać istotne dla turystyki walory krajobrazowe obszarów niezabudowanych i miejscowości z ich specyfiką, różnorodnością oraz pięknem,
- » doprowadzić do dalszej stopniowej rekultywacji szkód ekologicznych, które w znacznym stopniu naruszają dobra chronione powietrze, glebę i wodę,
- » przystosować region do ponoszonej większej odpowiedzialności za ochronę gatunków i biotopów oraz powiązanie przestrzeni życiowych poprzez zachowanie nieprzedzielonych obszarów niezasiedlonych oraz zapewnienie funkcji ekologicznej kompensacji,
- » postrzegać potencjały tkwiące w krajobrazach kulturowych oraz przestrzeniach naturalnych w kontekście transgranicznym i wspólnie z niemieckimi, polskimi i czeskimi regionami sąsiedzkimi podtrzymywać, chronić i rozwijać je,
- » tworzyć i rozszerzać ofertę edukacji ekologicznej zgodnie z zasadą „Edukacja dla zrównoważonego rozwoju”, przekazując wiedzę o naturalnych związkach, uczyć oraz kształtować w społeczeństwie umiejętności postrzegania natury.

Interdyscyplinarne (ponadsektorowe) cele oraz zasady planowania przestrzennego

2 Regionalna struktura przestrzenna oraz osadnicza

2.1 Miejscowości centralne oraz związki

Pojęcie: Miejscowości centralne są to te miejscowości, które ze względu na liczbę mieszkańców oraz wielkość obszaru powiązań, swoje położenie, funkcję oraz wyposażenie tworzą punkty ciężkości życia gospodarczego, społecznego oraz kulturalnego w Kraju Związkowym Saksonia. Stosownie do pełnionej funkcji i zaklasyfikowania w lokalnym systemie policentrycznym przejmują one zadania gmin w swoim obszarze powiązań.

Mapa: Przedstawione w krajowym planie rozwoju centra nadrzędne i średniego stopnia zostały w celach informacyjnych przeniesione na mapę „Struktura przestrzenna”. Miejscowości centralne podstawowe zaznaczone są na mapie „Struktura przestrzenna”. Granice obszarów przyległych przedstawiono na mapie „Punkty centralne i obszary przyległe”.

Z 2.1.1 **Miejscowości centralne wymagają rozwijania, jako punkty docelowe i punkty powiązań transportu publicznego. Ponadregionalną obsługę komunikacyjną należy skoncentrować w obrębie centralno-lokalnych obszarów powiązań w centrach zaopatrzenia i osadnictwa**

Centrum nadrzędne – nadrzędny zespół miast Bautzen - Görlitz - Hoyerswerda

Pojęcie: Ponadcentralny zespół tworzą zgodnie z LEP (rozdz. 2.3) dwie lub więcej gminy, które ze względu na swe położenie w rejonie, porównywalną liczbę mieszkańców, lokalną strukturę policentryczną oraz potencjał usługowy, jak również samodzielny charakter obszaru powiazań wspólnie pełnią funkcję centrum nadrzędnego.

- Z 2.1.2** Miasta nadrzędnego związku miast wymagają, jako centra rozwojowe regionu Górne Łużyce-Dolny Śląsk rozbudowy. Konieczne jest w tym celu stworzenie warunków zachowania i wzmocnienia ich ponadcentranej funkcji jako centrum komunikacyjnego, kulturalnego i naukowego o znaczeniu ponadregionalnym.
- G 2.1.3** Nadrzędny, centralny zespół miast Bautzen-Görlitz-Hoyerswerda powinien, jako wspólne centrum wzmocnić ponadregionalne postrzeganie regionu i przy uwzględnieniu samodzielnego rozwoju trzech miast przejmować odpowiedzialność za rozwój regionalny.
- Z 2.1.4** Należy pogłębiać współpracę pomiędzy miastami Bautzen, Görlitz oraz Hoyerswerda w zakresie kulturalnym, edukacyjnym i zdrowotnym oraz turystycznym i gospodarczym. Połączenia komunikacyjne oraz powiązania pomiędzy nimi, z europejskim regionem metropolitalnym „Saksońskim Trójkątem”, jak również z centrami nadrzędnymi sąsiednich krajów związkowych i państw wymagają ochrony i rozbudowy.
- Z 2.1.5** Bautzen powinno ponadto nadal rozwijać się, jako lokalizacja odciążająca stanowiąca funkcjonalne uzupełnienie obszaru o wysokim zagęszczeniu Drezna.
- Z 2.1.6** Görlitz powinno w większym stopniu pełnić specjalne transgraniczne zadania administracyjne zyskując na znaczeniu, jako miasto europejskie. W tym celu należy dążyć do stworzenia w mieście urzędów federalnych i europejskich.
- Z 2.1.7** Hoyerswerda powinno rozwijać się zwłaszcza w kierunku stania się centrum Pojezierza Łużyckiego. Wymaga to podniesienia poziomu jakości standardów mieszkaniowych i rekreacyjnych oraz znaczenia miasta jako ośrodka sportowego.

Centra pośrednie

Wskazówka: Miasta Kamenz, Weißwasser/O.L., Zittau, Radeberg, Löbau oraz Niesky wyznaczone zostały w LEP 2003 (por. Cel 2.3.7) jako centra pośrednie. Zrezygnowano z celów planów regionalnych dla centrów pośrednich, ponieważ nie ma potrzeby dokonywania sformułowań poza cele określone w LEP 2.3.7 do 2.3.11. W części uzasadniającej zawarto dalsze objaśnienia dotyczące centrów pośrednich regionu objętego planem.

Centra podstawowe

Pojęcie: Centra podstawowe to miasta i gminy, które ze względu na swe położenie w regionie uzupełniają sieć miejscowości centralnych wyższego rzędu i spełniają kryteria wyznaczenia zgodnie z celem 2.3.12 LEP.

Zespoły centrów podstawowych to zgodnie z LEP (rozdz. 2.3) dwie lub więcej gmin, które ze względu na swe sąsiedztwo lub bezpośredni budowlany związek, podział funkcji w odniesieniu do centralno-lokalnej struktury oraz ciągłą współpracę zgodnie z § 204 ust. 1 BauGB wspólnie pełnią funkcję miejscowości centralnej.

- Z 2.1.8** Centra podstawowe to miasta i gminy:
- Bernsdorf
 - Bernstadt a. d. Eigen
 - Bischofswerda
 - Związek miast Ebersbach/Sa. - Neugersdorf
 - Związek gmin Großdubrau - Radibor
 - Großröhrsdorf
 - Großschönau
 - Związek miast i gmin „Oberland” Kirschau - Neukirch/Lausitz - Schirgiswalde - Sohland a. d. Spree - Wilthen
 - Königsbrück
 - Königswartha
 - Pulsnitz
 - Reichenbach/O.L.
 - Rothenburg/O.L.
 - Weißenberg
 - Wittichenau.

Centra zaopatrzenia oraz centra osadnicze

Pojęcie: Jeżeli gmina składa się z wielu części, wtedy jej centrum zaopatrzenia oraz centrum osadnicze jest to ta część gminy, która ze względu na jej istniejące już funkcje oraz odpowiednie możliwości rozwojowe, jej dostępność (w przypadku miejscowości centralnych dla ludności na obszarze powiazań) oraz jej łączność komunikacyjną za pośrednictwem publicznego pasażerskiego ruchu podmiejskiego, oferuje przesłanki dla zaopatrzenia ludności (w

przypadku miejscowości centralnych dla ludności na obszarze powiazań) w akceptowalnej odległości od miejsc zamieszkania.

Z 2.1.9 Centrami zaopatrzenia oraz centrami osadniczymi centrów podstawowych są następujące części gmin:

Miejscowość centralna

- Bernsdorf
- Bernstadt a. d. Eigen
- Bischofswerda
- Großdubrau - Radibor
- Großröhrsdorf
- Großschönau
- Kirschau - Neukirch/Lausitz - Schirgiswalde -
Sohland an der Spree - Wilthen
- Königsbrück
- Königswartha
- Pulsnitz
- Reichenbach/O.L.
- Rothenburg/O.L.
- Weißenberg
- Wittichenau

Część gminy

- Bernsdorf
- Bernstadt a. d. Eigen
- Bischofswerda
- Großdubrau, Radibor
- Großröhrsdorf
- Großschönau
- Kirschau, Neukirch/Lausitz, Schirgiswalde,
Sohland an der Spree, Wilthen
- Königsbrück
- Königswartha
- Pulsnitz
- Reichenbach/O.L.
- Rothenburg/O.L.
- Weißenberg
- Wittichenau.

2.2 Gminy o funkcjach wyspecjalizowanych

Pojęcia: Szczególne funkcje gminy to funkcje określające gospodarczy i społeczny charakter gminy nie posiadającej statusu miejscowości centralnej i w swym przestrzenno-strukturalnym oddziaływaniu znacznie wykraczające poza granice własnej gminy lub też stanowiące w centrach podstawowych funkcje mocno wyróżnione w stosunku do innych zadań centrum podstawowego. Z reguły nadaje się gminie tylko jedną funkcję specjalną. Za funkcje specjalne gminy uważa się w szczególności edukację, drobną wytwórczość, turystykę, współpracę transgraniczną oraz komunikację. W uzupełnieniu do funkcji wymienionych w krajowym planie rozwoju Saksonii w regionie Górne Łużyce-Dolny Śląsk wyznaczono również gminy o specjalnych funkcjach „Zdrowie / kwestie socjalne” a także „Kultura łużycka”. Funkcje takie przyporządkowuje się gminom. Działania zgodne z rozwojem funkcji gminy dopuszczalne są w miejscowości niecentralnej poza ramami własnego rozwoju gminy.

Mapa: Gminy o funkcjach specjalnych wyznaczono na mapie „Struktura przestrzenna” i określono ich funkcje. Gmina Weißkeißel wyznaczona w Krajowym Planie Rozwoju Saksonii 2003 jako gmina o funkcjach specjalnych „Obronność” włączono dla celów informacyjnych do mapy „Struktura przestrzenna”.

Z 2.2.1 Jako gminy o funkcji specjalnej „Edukacja” wyznaczono centra podstawowe Bischofswerda, Großröhrsdorf, Pulsnitz, Rothenburg/O.L. oraz Wilthen, a także miasto Lauta.

Z 2.2.2 Jako gminy o funkcji specjalnej „Drobna wytwórczość” wyznaczono gminy Boxberg/O.L., Ottendorf-Okrilla oraz Wachau.

Z 2.2.3 Jako gminy o funkcji specjalnej „Turystyka” wyznaczono miasta i gminy Bad Muskau, Jonsdorf i Oybin.

Z 2.2.4 Jako gminę o funkcji specjalnej „Współpraca transgraniczna” wyznaczono miasto Ostritz.

Z 2.2.5 Jako gminy o funkcji specjalnej „Zdrowie / kwestie socjalne” wyznaczono gminy Arnsdorf oraz Großschweidnitz.

Z 2.2.6 Jako gminy o funkcji specjalnej „Kultura łużycka” wyznaczono gminę Schleife.

2.3 Osie powiazań i rozwoju

Pojęcia: Regionalne osie powiazań i rozwoju oraz regionalne osie powiazań są osiami o znaczeniu regionalnym odzwierciedlającymi przestrzenne powiązania pomiędzy centrami nadrzędnymi, pośrednimi oraz podstawowymi. Osie te uzupełniają i kształtują sieć wyznaczonych w krajowym planie rozwoju ponadregionalnych osi powiazań. Regionalne osie powiazań i rozwoju służą skupieniu obiektów infrastrukturalnych oraz koncentracji aktywności osadniczej. Osie dzielone są przez ciągi zieleni oraz kliny zieleni

Mapa: Regionalne osie powiazań i rozwoju, a także regionalne osie powiazań zaznaczono na mapie „Struktura przestrzenna”, gdzie podano ich funkcje.

Z 2.3.2 Regionalne osie powiazań i rozwoju poza ponadregionalnymi osiami powiazań przecinają następujące miejscowości centralne:

- (Drezno)–Großröhrsdorf–Bautzen–Weißenberg–Görlitz–(Breslau (Wrocław), Rzeczpospolita Polska),

- (Drezno)–Radeberg–Bischofswerda–Bautzen–Löbau–Reichenbach/O.L.–Görlitz–(Breslau (Wrocław), Rzeczpospolita Polska),
- (Drezno)–Königsbrück–Bernsdorf–Hoyerswerda–(Cottbus),
- (Liberec/Reichenberg, Republika Czeska)–Zittau–Görlitz–Niesky–Weißwasser/O.L.–(Cottbus),
- (Liberec/Reichenberg, Republika Czeska)–Zittau–Löbau–Bautzen–Königswartha–Hoyerswerda–(Cottbus).

Z 2.3.3 Regionalne osie powiązań poza ponadregionalnymi osiami powiązań przecinają następujące miejscowości centralne:

- Bautzen–Ebersbach/Sa.–Oderwitz–Zittau,
- (Ruhland)–Bernsdorf–Kamenz–Bischofswerda–Neukirch/Lausitz–Sohland a. d. Spree–Ebersbach/Sa.–Zittau,
- Weißenberg–Löbau–Neugersdorf–(Česká Lípa/Böhmisches Leipa–Praž/Prag, Republika Czeska),
- Radeberg–Großröhrsdorf–Pulsnitz–Kamenz,
- (Senftenberg)–Hoyerswerda–Weißwasser/O.L.–(Sorau (Żary)–(Grünberg (Zielona Góra), Rzeczpospolita Polska),
- (Sebnitz)–(Neustadt i. Sa.)–Bischofswerda.

Z 2.3.3 Regionalne osie powiązań poza ponadregionalnymi osiami powiązań przecinają następujące miejscowości centralne:

- Bautzen–Kirschau–Schirgiswalde–Sohland a. d. Spree–(Česká Lípa/Böhmisches Leipa, Republika Czeska),
- Bautzen–Kamenz–Königsbrück–(Großenhain),
- Bautzen–Großdubrau–Weißwasser/O.L.,
- Hoyerswerda–Niesky,
- Görlitz–Rothenburg/O.L.–(Sorau (Żary), Rzeczpospolita Polska),
- (Pirna)–Radeberg.

Z 2.3.4 Wzdłuż odcinków regionalnych osi powiązań i rozwoju (Drezno)–Bischofswerda, (Drezno)–Königsbrück oraz Radeberg–Kamenz przewidziany jest rozwój osadnictwa w pobliżu dworców i przystanków systemów szynowego transportu pasażerskiego.

3 Rozwój regionalny

3.1 Obszary wymagające specjalnych działań w zakresie planowania krajobrazowego

Rozwój przestrzenny terenów pokopalnianych pozostałych po kopalniach węgla brunatnego

Wskazówka: Priorytetowa rozbudowa sieci dróg na terenach pokopalnianych pozostałych po kopalniach węgla brunatnego

- budowy nowych wzgl. rozbudowa już istniejących dojazdów autostradowych z Hoyerswerda do A 13 (B 96 n),
- budowy nowego, 2 odcinka bezpośredniego połączenia drogowego pomiędzy ośrodkiem przemysłowym Schwarze Pumpe oraz Boxberg/O.L. poprzez Neustadt–Sprey (S 131),
- budowy nowej drogi B 156 Boxberg/O.L.–Lieske oraz
- budowy nowej wzgl. rozbudowa już istniejącej połączenia regionalnego zachód-wschód (Lauchhammer) –A 13–Hoyerswerda–Weißwasser/O.L.–(A 18–Grünberg (Zielona Góra) (Rzeczpospolita Polska)) zdefiniowana jest w planie regionalnym, rozdział 9 w połączeniu z mapą „Przeznaczenie terenu”.

Mapa: Trasy ciężkich transportów drogowych na potrzeby kopalni węgla brunatnego pomiędzy kopalniami odkrywkowymi Reichwalde oraz Nochten wyznaczono na mapie „Przeznaczenie terenu”.

G 3.1.1 Aby pokonać kopalniane, monostrukturalne ograniczenia przemysłu oraz przyspieszyć przemiany strukturalne na terenach pokopalnianych wymagane jest dążenie do stworzenia zróżnicowanej struktury w zakresie tak branży jak i wielkości przedsiębiorstw. W ramach planów zabudowy należy tworzyć przestrzenne warunki powstawania przedsiębiorstw i usługodawców z branży turystycznej lub rekreacyjnej poprzez dostosowaną do zapotrzebowania ofertę właściwych powierzchni pod zabudowę, w szczególności w mieście Hoyerswerda oraz w wyznaczonych obszarach priorytetowych.

Z 3.1.2 Rewitalizacja powierzchni dawnych ośrodków wydobywania węgla brunatnego oraz elektrowni węgla brunatnego powinna nastąpić bezzwłocznie przy uwzględnieniu przyszłego rodzaju wykorzystania:

Obszary przemysłowe i/lub drobnej wytwórczości:

- elektrownia Hagenwerder oraz
- elektrownia Boxberg.

Turystyka i rekreacja:

- elektrownia przemysłowa / fabryka brykietów Knappenrode („Fabryka Energii Knappenrode“),
- zapora na Szprewie Schacht 10 oraz
- kopalnia odkrywkowa Berzdorf.

Z 3.1.3 Nie wykorzystywane już drogi zakładowe oraz kopalniane ulice łącznikowe należy w razie potrzeby w ramach międzygminnej współpracy bezzwłocznie przystosować do nowego wykorzystania w charakterze dróg, tras rowerowych, szlaków wędrówek wzgl. innego wykorzystania turystycznego. Jeśli jest to niemożliwe, drogę należy poddać rozbiórce i uwzględnić w planach kolejnego użytkowania w danej okolicy.

3.2 Współpraca międzynarodowa oraz transgraniczna

Z 3.2.1 Rozwój przygranicznych terenów w regionie Górne Łużyce- Dolny Śląsk wymaga we współpracy z właściwymi władzami i podmiotami wykonawczymi w Republice Czeskiej oraz Rzeczpospolitej Polskiej:

- rozbudowy transgranicznych, ponadregionalnych osi powiązań (Drezno)–Bautzen–Görlitz –(Breslau (Wrocław)), (Cottbus)–Hoyerswerda–Bautzen–Löbau–Zittau–(Liberec/Reichenberg) oraz (Cottbus)–Görlitz–Zittau–(Liberec/Reichenberg) jako wydajnych dróg transportowych,
- poprawy połączeń kolejowych przez przejścia graniczne Horka–Kohlfurt (Wegliniec), Ebersbach/Sa.–Rumburk/Rumburg und Zittau–Hrádek nad Nisou/Grottau,
- rozbudowy transgranicznego transportu publicznego, w szczególności połączeń kolejowych Zittau–(Liberec/Reichenberg), Görlitz–(Hirschberg (Jelenia Góra)) oraz Ebersbach/Sa.–(Varnsdorf/Warnsdorf)–Großschönau–Zittau,
- poprawy połączeń transportowych przez Zittau w rejonie turystycznym Karkonoszy, Gór Izerских oraz Gór Łużyckich,
- opracowania dodatkowych połączeń drogowych pomiędzy Krajem Związkowym Saksonia a Republiką Czeską oraz Rzeczpospolitą Polską,
- transgranicznego uzgodnienia oraz rozbudowy turystycznej sieci dróg wzdłuż Nysy Łużyckiej, na Pogórzu Górnołużyckim oraz w Górach Żytawskich (Zittauer Gebirge),
- dalszego rozwoju zespołu miast „małego trójkąta” Bogatynia-Hradek nad Nisou-Zittau przy uwzględnieniu położonego w pobliżu centrum pośredniego, jakim jest miasto Zittau
- transgranicznego uzgodnienia odnośnie oddziaływania przygranicznych, wielkopowierzchniowych obiektów handlowych na kraj sąsiedni,
- transgranicznego rozwoju budownictwa przysłupowego,
- transgranicznego rozwoju parku geologicznego „Geopark Muskauer Faltenbogen“,
- transgranicznej ochrony przyrody i krajobrazu w dolinie Nysy Łużyckiej, na Pogórzu Górnołużyckim oraz w Górach Żytawskich (Zittauer Gebirge),
- korzystania przez połączenia wewnętrzne z lotniska Rothenburg/Görlitz również z polskiej przestrzeni powietrznej,
- wspólnego oczyszczania ścieków przez niemieckie, polskie i czeskie gminy wzdłuż granicy państwowej,
- dążenia do uwarunkowanej zapotrzebowaniem rozbudowy linii zasilających do międzynarodowej wymiany energetycznej w Rzeczpospolitej Polskiej oraz Republice Czeskiej
- redukcji obniżania poziomu wód gruntowych na terenie Saksonii przez polską kopalnię węgla brunatnego Turów oraz unikania znacznych obciążeń dla środowiska powodowanych przez emisje z elektrowni wzgl. kopalni Turów.

Wskazówka: Dalsze cele rozbudowy transgranicznych połączeń komunikacyjnych zawarto w rozdziale 9.

Specjalistyczne cele oraz zasady planowania przestrzennego

4 Ochrona, pielęgnacja, utrzymanie oraz rozwój środowiska naturalnego oraz krajobrazu

Wskazówka: Plan regionalny przejawia jednocześnie zgodnie z § 4 ust. 2 zdanie 3 SächsLPIG funkcję ramowego planu krajobrazowego. Wymagane do koordynacji potrzeb przestrzennych oraz właściwe treści ramowego planu krajobrazowego podlegają ochronie jako zasady i cele zagospodarowania przestrzennego (§ 5 ust. 2 zdanie 1 SächsNatSchG). Ponadto dołączane są one do planu regionalnego jako załącznik. Załączone do planu regionalnego treści ramowego planu krajobrazowego należy uwzględnić w planach i działaniach jednostek publicznych przy podejmowaniu decyzji uznaniowych, które mogą mieć wpływ na środowisko naturalne oraz krajobraz.

G 4.1 Użytkowanie środowiska naturalnego oraz krajobrazu należy uzgodnić zarówno pod względem zamierzonego wykorzystania powierzchni, jak i intensywności z charakterem krajobrazu, jego oddziaływaniem estetycznym oraz znaczeniem lokalno-historycznym, a także z wymogiem trwałej ochrony, efektywności i funkcjonalności naturalnej gospodarki, ochrony biotopów i gatunków.

4.1 Rozwój i ochrona krajobrazu

4.1.1 Obszary krajobrazu wymagające ochrony

Mapa: Na mapie „Ochrona i rozwój krajobrazu” jako obszary krajobrazowe wymagające ochrony zaznaczono tereny rolnicze wymagające restrukturyzacji, obszary o wyższym stopniu erozji wodnej, obszary ochrony wód gruntowych o znaczeniu regionalnym, wymagające ochrony odcinki wód płynących, wymagające ochrony wody stojące oraz obszary szkód leśnych-strefy szkód wyrządzonych imisją zanieczyszczeń 2 oraz 3.

Z 4.1.1.1 Należy dążyć do redukcji erozji wiatrowej na „terenach rolniczych wymagających ochrony” poprzez właściwe działania ochronne przy zagospodarowaniu terenu, jak również do wzbogacania krajobrazu o elementy dzielące. Restrukturyzacji opuszczonych krajobrazów rolniczych należy dokonywać w oparciu o lokalne zagajniki i żywopłoty, tak by struktury te mogły stać się integralnymi składnikami systemu ekologicznego.

Z 4.1.1.2 Należy dążyć do tego, aby na powierzchniach wykorzystywanych, jako użytki rolne na „obszarach o wysokim stopniu erozji wodnej” poprzez działania w zakresie rolniczej ochrony gleby (np. konserwująca uprawa roli) i/lub podziału struktur powierzchniowych i polowych przy pomocy użytków zielonych, żywopłotów lub lasów nastąpiło skuteczne zmniejszenie erozji. Dla wszystkich rodzajów powierzchni na tych terenach, powodujących nasilenie powierzchniowej lub liniowej erozji gleb oraz zwiększenie odpływu powierzchniowego (np. drogi komunikacyjne lub gospodarcze oraz ich obrzeża, zjazdy, intensywna gospodarka pastwiskowa), konieczne jest podjęcie stosownych działań chroniących przed erozją oraz redukujących odpływ.

Z 4.1.1.3 Konieczne jest zachowanie wzgl. odpowiednie rozwijanie wód płynących z ich naturalnym charakterem. Wymaga to stopniowego zapewnienia ekologicznej przepustowości wód płynących dla organizmów.

Z 4.1.1.4 Skanalizowane odcinki wód płynących, wzgl. odcinki sztucznie zabudowane lub przegrodzone, leżące na obszarach priorytetowej ochrony biotopów oraz gatunków, a także odcinki

- Szprewy od Uhyst/Szprewa do północnej części Bärwalde
- Schwarzer Schöps od Nieder Seifersdorf do zapory Quitzdorf,
- Schwarzer Schöps od Reichwalde do Kringelsdorf,
- przyszłego przesuniętego biegu Weißer Schöps pomiędzy Hammerstadt i Reichwalde,
- Małej Szprewy od Tiegling do Burghammer,
- Struga,
- Czarnej Elstery od Hoyerswerda aż do granicy kraju związkowego,
- Hoyerswerdaer Schwarzwasser,
- Pließnitz od Schönau-Berzdorf a. d. Eigen aż do ujścia do Nysy Łużyckiej

wymagają priorytetowej ochrony, tzn. winny być rekultywowane, należy zapewnić także ich przepustowość.

Z 4.1.1.5 Zapory rzeczne Bautzen oraz Quitzdorf wymagają ochrony poprzez podjęcie stosownych działań odnośnie jakości wód.

- G 4.1.1.6** Konieczne jest zapobieganie dodatkowemu obciążeniu termicznemu Szprewy w rejonie Boxberg/O.L. oraz w rejonie Schwarze Pumpe.
- Z 4.1.1.7** W oparciu o szacunki stopnia zagrożenia na „obszarach ochrony wód gruntowych o znaczeniu regionalnym” należy priorytetowo przeprowadzić działania ochronne. Średnio- i długoterminowo oczekiwane jest osiągnięcie stanu wód gruntowych odpowiadającego naturalnym parametrom hydrogeologicznym.
- Z 4.1.1.8** Priorytetowej rekultywacji wymagają następujące nieczynne wysypiska w regionie:
- wysypiska na obszarach priorytetowych i zastrzeżonych wód pitnych,
 - wysypiska leżące na wyznaczonych terenach zalewowych,
 - wysypiska leżące na obszarze podnoszenia się wód gruntowych w wyniku wyłączenia z eksploatacji kopalni odkrywkowych,
 - wysypiska negatywnie wpływające na kontynuację lub podejmowanie wydobywania surowców podpowierzchniowych oraz węgla brunatnego, szczególnie w kopalniach odkrywkowych Nochten oraz Reichwalde,
 - wysypiska wojskowe i zbrojeniowe na obszarach dawnych poligonów Grupy Radzieckich Wojsk w Niemczech (GSSD) wzgl. Zachodniej Grupy Radzieckich Wojsk (WGT) Königsbrück (łącznie z koszarami) oraz Narodowej Armii Ludowej NRD (NVA) Nochten i Dauban.
- Z 4.1.1.9** Nieczynne wysypiska o znaczeniu regionalnym
– elektrownia Boxberg	Powiat Ziemski Görlitz
– fabryka wagonów Niesky	Powiat Ziemski Görlitz
– Lautawerk	Powiat Ziemski Bautzen
- powinny zostać poddane rekultywacji lub nowemu wykorzystaniu na potrzeby przemysłu lub drobnej wytwórczości.

4.1.2 Obszary krajobrazowe o szczególnych wymaganiach użytkowych

Mapa: Na mapie „Pielęgnacja, ochrona i rozwój krajobrazu” wyznaczono obszary o potencjalnie wysokim stopniu zagrożenia erozją wodną, obszary o potencjalnie wysokim stopniu zagrożenia erozją wiatrową, obszary utrzymania i poprawy retencji wodnej w rozumieniu LEP cel 4.3.6, obszary obniżenia poziomu wód gruntowych kopalni węgla brunatnego (stan z roku 2006) oraz zbliżone do naturalnych odcinki rzeczne w rozumieniu LEP cel 4.1.1 jako „obszary krajobrazowe o szczególnych wymaganiach użytkowych”. powierzchnie składowisk kopalni węgla brunatnego przedstawiono w celach informacyjnych.

Wskazówki: Obszary obniżenia poziomu wód gruntowych kopalni węgla brunatnego wyznaczono jako „obszary krajobrazowe o szczególnych wymaganiach użytkowych”. Nie są z tym jednak związane wyłącznie wymogi użytkowe, lecz również zadania ochronne oraz rekultywacyjne w rozumieniu rozdziału 4.1.1 planu regionalnego. Ponieważ szczególne wymogi użytkowe stoją jednak w relacji z wymagającymi ochrony obszarami krajobrazowymi dla całego obszaru obniżenia poziomu wód gruntowych, dokonano tu stosownych wyznaczeń. niezależnie od tego w rozdziale 4.1.1 zawarto stosowane sformułowania dotyczącego tego problemu.

Element planu 4.1.2.3 do czasu zdefiniowania obszarów zagrożonych powodzią zgodnie z § 100b ust. 1 SächsWG ma moc obowiązującą jako cel zagospodarowania przestrzennego. Po dokonaniu ustaleń i tym samym fachowym skonkretyzowaniu ściśle oddziaływania wiążące celu dla obszarów, które nie zostały zdefiniowane, nie wymagają utrzymania. Dla „Obszarów utrzymania i poprawy retencji wodnej”, dla których nie dokonano planistycznych ustaleń, zdanie 2 elementu planu 4.1.2.3 od momentu wejścia w życie odnośnego rozporządzenia prawnego obowiązuje jako zasada zagospodarowania przestrzennego.

- G 4.1.2.1** Usuwaniu warstwy gleby przez wodę i wiatr należy przeciwdziałać szczególnie na „obszarach o szczególnie wysokim stopniu zagrożenia erozją”, podejmując stosowne działania zagospodarowujące lub kształtujące tak, by roczna średnia polowego znoszenia gleby w średniej wieloletniej kształtowała się średnioterminowo poniżej 3 t/(ha x a). Poprzez zakładanie stref buforowych uniikać należy nanoszenia materiału w wyniku erozji gleby oraz odpływu powierzchniowego z tych obszarów w wodach powierzchniowych oraz chronionych biotopach.
- Z 4.1.2.2** W wyznaczonych obszarach utrzymania i poprawy retencji wodnej wymagane jest utrzymanie oraz poprawa naturalnej zdolności przesiąkania wody oraz jej retencji. Odbywa się to poprzez:
- zalesianie oraz dostosowane rolnicze i leśne wykorzystanie terenów,
 - zachowanie powierzchni niezabudowanych poza dolinami rzecznyymi,
 - otwarcie powierzchni nieużytków,
 - optymalizację zagospodarowania wód opadowych poprzez wsiąkanie oraz zdecentralizowaną retencję, szczególnie na obszarach zasiedlonych rejonach wiejskich Pogórza Górnołużyckiego oraz Gór Żytawskich.

Z 4.1.2.3 Konieczne jest sprawdzenie znaczenia istotnych przestrzennie zmian wykorzystania powierzchni w obrębie wyznaczonych obszarów utrzymania i poprawy retencji wodnej dla kształtowania odpływu. W przypadku znacznego pogorszenia naturalnej zdolności wsiąkania i retencji wody wymagane jest podjęcie stosownych działań kompensujących na odnośnych obszarach dorzeczy wód płynących.

Z 4.1.2.4 We wszystkich planach i działaniach, a także w ramach zagospodarowania terenu na wyznaczonych obszarach obniżenia poziomu wód gruntowych kopalni węgla brunatnego konieczne jest uwzględnienie przestrzennego i czasowego oddziaływania obniżenia poziomu wód gruntowych oraz ich ponownego podniesienia.

4.1.3 Rekultywacja obszarów wydobywania surowców naturalnych

Z 4.1.3.1 Przy prowadzeniu działalności wydobywczej na obszarze cennych pod względem rolniczym gleb (wskaźnik bonitacji gleby powyżej 50 wg mapy koncepcyjnej gleb Saksonii) poprzez podjęcie stosownych działań rekultywacyjnych należy stworzyć warunki podjęcia wykorzystania rolniczego przy zastosowaniu wysokiej klasy położy glebowych.

Z 4.1.3.2 Na stosownych obszarach cząstkowych wyznaczonych na północ od Ottendorf-Okrilla obszarów priorytetowych oraz zastrzeżonych surowców podpowierzchniowych (żwir i piasek) należy po zakończeniu wydobywania stworzyć w ramach rekultywacji warunki przestrzenne dla wodnego wykorzystania rekreacyjnego

G 4.1.3.3 O ile z wydobywaniem podpowierzchniowych surowców na wyznaczonych do tego obszarach priorytetowych i zastrzeżonych związane jest wykorzystanie terenów leśnych, w ramach rekultywacji dokonać należy ponownego zalesienia. Jeśli powstająca powierzchnia wodna uniemożliwia to, wtedy konieczne jest podjęcie stosownych działań kompensujących w bezpośrednim sąsiedztwie przestrzennym terenów leśnych.

Z 4.1.3.4 Po zakończeniu wydobywania gliny z obszaru priorytetowego Ts 11 Wetro-Puschwitz należy stworzyć warunki przestrzenne dla wykorzystania pozostałych wyrobisk jako rozszerzenia składowiska odpadów przemysłowych Wetro. Po wypełnieniu wyrobiska powstałą powierzchnię należy zalesić.

G 4.1.3.5 Po zakończeniu wydobywania w obrębie obszaru priorytetowego surowców podpowierzchniowych KS 1 Boxberg należy w ramach przywracania użyteczności stworzyć warunki przestrzenne dla użytkowania następczego, zgodnego z zasadami ochrony przyrody .

4.2 Krajobraz i jego postrzeganie

Mapa: Obszary priorytetowe i zastrzeżone Środowisko naturalne i krajobraz (krajobraz i jego postrzeganie) wyznaczono na mapie „Wykorzystanie terenu”. Wyznaczone, jako obszary priorytetowe i zastrzeżone Wizerunek krajobrazu aleje oraz kształtujące krajobraz wzgórz górskie, wierzchołki i skaliste doliny wyszczególniono w dodatku 4.2.

Z 4.2.1 Obszary priorytetowe Wizerunek krajobrazu należy zachować na potrzeby wypoczynku krajobrazowego i rozwijać je dalej.

G 4.2.2 Obszary zastrzeżone Wizerunek krajobrazu należy zachować na potrzeby wypoczynku krajobrazowego i rozwijać je dalej.

Z 4.2.3 Jeżeli w realizacji celu 4.2.1 lub zasady 4.2.2 nastąpi rozwój obszarów priorytetowych lub zastrzeżonych na potrzeby wypoczynku krajobrazowego, wymaga to dostosowania terenu odpowiadającego danej formie rekreacji oraz oczekiwaniom korzystającym z takiej formy rekreacji. Konieczne jest zapobieganie poważniejszym konfliktom, przede wszystkim na obszarach cząstkowych o cennej infrastrukturze naturalnej, poprzez opracowanie koncepcji przyciągnięcia ruchu i odwiedzających.

Z 4.2.4 Konieczne jest zachowanie alei wyznaczonych na obszarze priorytetowym Wizerunek krajobrazu.

Z 4.2.5 Należy zachować wygląd i charakterystyczną rzeźbę terenu wyznaczonych na obszarze priorytetowym Wizerunek krajobrazu kształtujący krajobraz wzgórz górskich, wierzchołków i skalistych dolin.

4.3 Ochrona gatunkowa oraz ochrona biotopów, ekologiczne systemy zespolone

Pojęcie: Ekologiczny system zespolony w rozumieniu niniejszego planu to funkcjonalnie spójna sieć przestrzeni niezabudowanych o znaczeniu ekologicznym oraz kulturowo-krajobrazowym, chroniona przez obszary priorytetowe i zastrzeżone, ochrona biotopów oraz ochrona gatunkowa. Pojęcie to obejmuje dalsze obszary priorytetowe i zastrzeżone służące ochronie określonych funkcji typów wykorzystania w przestrzeni niezasiedlonej, a także regionalne ciągi zieleni i kliny zieleni (zespół przestrzeni niezasiedlonych o znaczeniu ekologicznym). W ekologicznym systemie zespolonym zintegrowane są trasy wędrówek ptaków oraz nietoperzy o znaczeniu regionalnym oraz grunty rolne wymagające restrukturyzacji.

Mapa: Obszary priorytetowe i zastrzeżone ochrona biotopów oraz ochrona gatunkowa wyznaczono na mapie „Wykorzystanie terenu”. Obszar zastrzeżony dla ochrony gatunków i biotopów w obrębie obszaru wydobywania węgla brunatnego Bka 1* Nochten przejęty jest z wiążącego planu dla kopalni węgla brunatnego Nochten. Zbliżone do naturalnych odcinki rzek w rozumieniu LEP cel 4.1.1 przedstawiono na mapie „Pielęgnacja, ochrona i rozwój krajobrazu”. Ekologiczny system zespolony został przedstawiony i, jako taki zaznaczony na mapie „Ekologiczne systemy zespolone oraz regionalne ciągi zieleni”.

Z 4.3.1 **Obszary priorytetowe ochrona biotopów oraz ochrona gatunkowa, jak również zbliżone do naturalnych odcinki rzek łącznie z ich dolinami wymagają zachowania i rozwoju, tak by mogły funkcjonować, jako centra ekologicznych systemów zespolonych.**

Z 4.3.2 **Obszary zastrzeżone ochrona biotopów oraz ochrona gatunkowa powinny być zachowane i rozwijane, wspólnie z włączonymi w ekologiczny system zespolony regionalnymi ciągami i klinami zieleni, obszarami priorytetowymi i zastrzeżonymi służącymi ochronie istniejących lasów, terenami zalewowymi oraz gruntami rolnymi wymagającymi restrukturyzacji, tak by mogły funkcjonować, jako powierzchnie łączące ekologiczne systemy zespolone.**

G 4.3.3 **Istniejąca sieć cennych biotopów wymaga zachowania i zagęszczenia. Dla zagwarantowania działającego zespołu biotopów konieczne jest zachowanie lub przywrócenie w szczególności typowych dla danego krajobrazu lasów wzdłuż dróg i zbiorników wodnych, zbliżonych do naturalnych wód płynących i stojących, niepodzielonych, zbliżonych do naturalnych obszarów leśnych, żywopłotów, drzew polnych i miedz, ekstensywnie wykorzystywanych użytkowych powierzchni rolniczych, łąk wilgotnych i podmokłych, sadów wieloowocowych i innych cennych z ekologicznego punktu widzenia przestrzeni życiowych.**

Z 4.3.4 **Zintegrowane w ekologicznym systemie zespolonym trasy wędrówek ptaków i nietoperzy o znaczeniu regionalnym wymagają zachowania na potrzeby przestrzennej i funkcjonalnej sieci powierzchni centralnych ekologicznego systemu zespolonego.**

Z 4.3.5 **Wyznaczone na południe od miasta Weißenberg obszary priorytetowe – rolnictwo, należy zachować w taki sposób, aby mogły one być zgodne z ich funkcją, jako obszary zasadnicze ekologicznego systemu zespolonego (wartościowe ze względu na występujące tam gatunki ptaków półotwartej przestrzeni rolnej).**

Z 4.3.6 **Dla wyznaczonego w obrębie obszaru priorytetowego obronność Ve 1 „poligon wojskowy Górne Łużyce” obszaru priorytetowego ochrona biotopów i ochrona należy w przypadku zadania wykorzystania wojskowego stworzyć przestrzenne warunki ochrony prawnej środowiska naturalnego. Do tego czasu wojskowe kwestie obronne mają charakter nadrzędny. Przy przestrzennej i merytorycznej konkretyzacji w ramach ochrony prawnej środowiska naturalnego uwzględnić należy konieczne wymogi osadnicze i infrastrukturalne.**

4.4 Regionalne ciągi i kliny zieleni

Pojęcie: Regionalne ciągi zieleni to zlokalizowane w pobliżu jednostek osadniczych, spójne obszary przestrzeni niezabudowanej o różnych funkcjach ekologicznych lub zbliżonych do naturalnych możliwościach rozwoju, które to obszary należy pozostawić wolnymi od zabudowy w rozumieniu zasiedlenia lub innego niezgodnego z funkcją wykorzystania (porównaj uzasadnienie celu 4.4.1). Regionalne ciągi zieleni stanowią cele zagospodarowania przestrzennego.

klin zieleni jest niewielkim obszarem przestrzeni niezabudowanej służącym ochronie przysadniczych funkcji wypoczynkowych oraz zapobiegającym zrastaniu się położonych blisko siebie obszarów osadniczych, w szczególności w obrębie osi. Kliny zieleni są celami zagospodarowania przestrzennego.

Mapa: Regionalne ciągi zieleni wyznaczono na mapie „Wykorzystanie terenu”. Uzasadnienie wyznaczenia poszczególnych regionalnych ciągów zieleni zawarto na mapie „Ekologiczne systemy zespolone oraz regionalne ciągi zieleni”. Kliny zieleni wyznaczono symbolicznie na mapie „Wykorzystanie terenu”.

Z 4.4.1 **Regionalne ciągi zieleni należy pozostawić wolnymi od zabudowy w rozumienia zasiedlenia lub innego niezgodnego z ich funkcją wykorzystania. Regionalne ciągi zieleni wymagają skonkretyzowania w ramach planów zabudowy. Należy przy tym połączyć regionalne ciągi zieleni stosowanie do lokalnych warunków z wewnętrznymi strefami zieleni w danej miejscowości.**

Wyjątek stanowią tu przedsięwzięcia, których lokalizację w danym miejscu bezwzględnie narzucają plany fachowe. Należy przy tym zagwarantować funkcjonowanie regionalnych ciągów zieleni.

Z 4.4.2 Kliny zieleni należy pozostawić wolnymi od jakiegokolwiek zabudowy lub innego niezgodnego z ich funkcją wykorzystania. Kliny zieleni wymagają skonkretyzowania w ramach planów zabudowy.

4.5 Systemy rzeczne, zbiorniki wodne oraz ochrona przeciwpowodziowa

Mapa: Obszary priorytetowe oraz zastrzeżone woda pitna oraz zapobiegawcza ochrona przeciwpowodziowa (tereny zalewowe lub dające się odzyskać tereny zalewowe), a także lokalizacje priorytetowe i zastrzeżone wchodzące w skład struktur technicznej ochrony przeciwpowodziowej wyznaczono na mapie „Wykorzystanie terenu”. Na mapie „Pielegnacja, ochrona i rozwój krajobrazu” zbliżone do naturalnych odcinki wód płynących, jako „Obszary krajobrazu o szczególnych wymogach użytkowych” wg rozdziału 4.1.2 oraz wymagające ochrony odcinki wód płynących oraz obszary ochrony wód gruntowych o znaczeniu regionalnym wyznaczono, jako „wymagające ochrony obszary krajobrazu” wg rozdziału 4.1.1. Wyszczególnienie obszarów priorytetowych oraz zastrzeżonych wody pitne zamieszczono w dodatku do rozdziału 4.5.

Woda pitna

Z 4.5.1 Przy rozszerzeniu pozyskiwania wody w obrębie obszaru priorytetowego woda pitna Wt 4 Großdubrau poza granice obecnego wykorzystania konieczne jest wykluczenie znacznego pogorszenia znajdujących się pod wpływem wód gruntowych lokalizacji w rezerwacie biosfery „Oberlausitzer Heide- und Teichlandschaft”.

Prewencyjna ochrona przeciwpowodziowa

Pojęcie Tereny zalewowe w rozumieniu niniejszego planu obejmują tereny zalewowe w rozumieniu prawa wodnego (z reguły obszary priorytetowe), możliwe do odzyskania dodatkowe powierzchnie zalewowe (obszary priorytetowe oraz zastrzeżone) oraz pozostałe tereny zalewowe (z reguły obszary zastrzeżone). Do pozostałych terenów zalewowych zalicza się powierzchnie już zasiedlone, zalewane przy HQ100, ale nie chronione prawem wodnym oraz obszary podwyższonego ryzyka na potencjalnych powierzchniach zalewowych w przypadku ekstremalnych powodzi (np. w przypadku niezadziałania instalacji ochronnych (np. przerwanie wałów).

Z 4.5.2 Wyznaczone, jako obszary priorytetowe zapobiegawczej ochrony przeciwpowodziowej tereny zalewowe należy zabezpieczyć w ich funkcji przestrzeni retencyjnych wzgl. odpływowych oraz chronić przed niezgodnym z ich funkcją wykorzystaniem. Wykorzystanie w ramach dalszego rozwoju osadniczego jest z reguły wykluczone. Jeśli nadrzędne dobro publiczne czyni wykorzystanie takie koniecznym, przed przystąpieniem do realizacji planów konieczne jest zapewnienie rekompensaty względem pojemności retencyjnej oraz nie powodującego szkód odpływu powodziowego.

G 4.5.3 Wyznaczone, jako obszary zastrzeżone zapobiegawczej ochrony przeciwpowodziowej obszary zasiedlone oraz strefy podwyższonego ryzyka na potencjalnych powierzchniach zalewowych należy chronić przed (dalszą) zabudową oraz innym wykorzystaniem połączonym z wysokim ryzykiem szkód.

Z 4.5.4 Należy dążyć do tego, by rolnicze wykorzystanie na wyznaczonych terenach zalewowych dostosowane było do prawdopodobieństwa przepływu powodziowego oraz oczekiwanej prędkości przepływu.

4.6 Klimat na obszarach osadniczych i niezasiedlonych

Pojęcie: Obszary o klimatycznym znaczeniu osadniczym obejmują obszary powstawania świeżego i chłodnego powietrza o znaczeniu regionalnym oraz obszary powstawania świeżego i chłodnego powietrza o klimatycznym znaczeniu osadniczym.

Mapa: Obszary powstawania chłodnego powietrza o znaczeniu regionalnym stanowią integralną część regionalnych ciągów (pasów) zieleni. Dla regionów tych obowiązuje cel 4.4.1. Obszary powstawania świeżego powietrza o znaczeniu regionalnym zintegrowane są w obszarach priorytetowych i zastrzeżonych ochrony istniejących lasów. Obszary powstawania chłodnego i świeżego powietrza o klimatycznym znaczeniu osadniczym wyznaczono symbolicznie na mapie „Wykorzystanie terenu”.

Z 4.6.1 Zachować należy funkcjonalność wyznaczonych tras przemieszczania się chłodnego i świeżego powietrza.

Z 4.6.2 Obszary o klimatycznym znaczeniu osadniczym wymagają określenia w ramach gminnych planów kierunkowych zabudowy.

5 Gospodarka, handel i usługi

5.1 Gospodarka

Wskazówka: Zgodnie z zasadą 6.1.4 LEP podmioty planowania regionalnego winny wspierać zapewnienie powierzchni na potrzeby osiedlania się przemysłu i zakładów przemysłowych o znaczeniu ponadregionalnym. Na potrzeby takiej długoterminowej zapobiegliwości w zapewnieniu lokalizacji przewiduje się dokonywanie szybkiej aktualizacji częściowej planu regionalnego w odniesieniu do wyznaczania odpowiednich obszarów priorytetowych. Wraz z procedurą aktualizacji całościowej planu regionalnego dokonano już jednak pierwszej identyfikacji i pozbawienia restrykcji obszarów. Obszary te są, tym samym, znane Regionalnemu Zespołowi Planowania i mogą być okazywane w ramach konkretnych zapytań.

Z 5.1.1 Infrastruktura gospodarcza wymaga rozbudowy we wszystkich miejscowościach centralnych, szczególnie w Bautzen, Bischofswerda, Görlitz, Hoyerswerda, Kamenz, Löbau, Radeberg, Weißwasser/O.L. oraz Zittau, jak również w gminach o specjalnej funkcji „Drobna wytwórczość”.

G 5.1.2 Funkcyjne powiązanie regionu z rozwijającym się regionem Drezna, jako częścią regionu metropolitalnego „Trójkąt Saksoński” wymaga rozbudowy. W tym celu w miejscowościach centralnych oraz w gminach o funkcji specjalnej „Drobna wytwórczość” wzdłuż osi przebiegających pomiędzy miejscowościami: Drezno–Bischofswerda, Drezno–Königsbrück, Drezno–Bautzen oraz Radeberg–Kamenz (patrz cele 2.3.1 oraz 2.3.2) dostosowanego do potrzeb zastrzeżenia powierzchni pod zakłady, ukierunkowanych na rejon wzrostu wokół Drezna.

Z 5.1.3 Miasta wchodzące w skład nadrzędnego zespołu miast Bautzen-Görlitz-Hoyerswerda należy wzmocnić i rozwijać, jako bieguny wzrostu gospodarczego w regionie. Wymaga to stworzenia przestrzennych warunków lokalizacji innowacyjnych zakładów wytwórczych i przemysłowych oraz usługodawców o znaczeniu ponadregionalnym.

G 5.1.4 Większe powierzchnie przemysłowe i wytwórcze wzdłuż osi należy przyłączać do sieci kolejowej.

5.2 Handel i usługi

G 5.2.1 Śródmieścia oraz centra dzielnic miast zespołu Bautzen-Görlitz-Hoyerswerda, jak również centra pośrednie należy rozbudowywać stosowanie od ich centralno-lokalnego obszaru powiązań, jako punkty handlu detalicznego oraz usług. W szczególności w odniesieniu do centrów pośrednich dla uniknięcia dalszej utraty funkcjonalności śródmieść w ramach zintegrowanej koncepcji rozwoju miast opracować należy koncepcję handlu detalicznego. Należy przy tym dążyć do ochrony i ożywienia drobnego handlu detalicznego.

6 Ochrona surowców

Mapa: Obszary priorytetowe i zastrzeżone surowców podpowierzchniowych jak również obszar zastrzeżony węgla brunatnego Welzow-Süd (część saksońska) wyznaczono na mapie „wykorzystanie terenu”. Tereny wydobywcze węgla brunatnego Nochten oraz Reichwalde a także obszar priorytetowy węgla brunatnego Nochten-Rohne należy przejąć z wiążącego planu dla kopalni węgla brunatnego Nochten wzgl. Reichwalde. Odpowiednią listę obszarów zamieszono w dodatku do rozdziału 6.

Wskazówka: Wyznaczenie obszarów priorytetowych wzgl. zastrzeżonych surowców podpowierzchniowych nie zawiera żadnych postanowień wzgl. podjęcia decyzji w sprawie podjęcia wydobycia w określonym momencie (wyjątek: cel 6.1.3). Dokonano tam jedynie zapobiegawczego zabezpieczenia surowców, do którego zobowiązuje plan regionalny w § 2 ust. 2 nr 9 zdanie 3 ROG oraz LEP cel 7.2. Dla obszaru priorytetowego Długotrwałej Eksploatacji Węgla Brunatnego Bk 1* Nochten-Rohne począwszy od roku 2007 rozpoczęto wdrażanie niezależnej procedury planu wydobycia węgla brunatnego.

Z 6.1.1 Pozyskiwanie surowców oraz ponowne wykorzystanie obszarów priorytetowych surowców podpowierzchniowych KS 22 Oberoderwitz należy zaplanować tak, aby wykluczyć ewentualne zagrożenie dla wód gruntowych na obszarze priorytetowych woda pitna Wt 18 Oderwitz.

Z 6.1.2 Pozyskiwanie surowców na obszarze priorytetowym surowców podpowierzchniowych Kao 1 Caminau należy zaplanować tak, aby stopień negatywnego oddziaływania na pozostające pod wpływem wód gruntowych lokalizacji na obrzeżach rezerwatu biosfery „Oberlausitzer Heide- und Teichlandschaft” nie stał na przeszkodzie celom ochrony.

Z 6.1.3 Obszary zastrzeżone surowców podpowierzchniowych nakładające się na obszar priorytetowy ochrony istniejących lasów lub obszar priorytetowy wizerunku krajobrazu nie powinny być wy-

korzystywane krótko- ani średnioterminowo do wydobycia surowców. Ochrona w ramach planów regionalnych odbywa się wyłącznie z myślą o potrzebach długoterminowych.

- Z 6.1.4** **Wydobywanie surowców i przywracanie użyteczności na obszarach priorytetowych surowców podpowierzchniowych KS 7 Würschnitz i KS 33 pole Radeburg (część wschodnia) należy kształtować w ten sposób, aby wykluczyć zagrożenie zasobów wody pitnej na obszarze ochrony wód „System retencji Radeburg (zakład wodociągowy Rödern)”.**

7 Turystyka i wypoczynek

Mapa: Obszary priorytetowe i zastrzeżone wypoczynku wyznaczono na mapie „wykorzystanie terenu”. Wyszczególnienie obszarów priorytetowych i zastrzeżonych wypoczynku zamieszczono w dodatku do rozdziału 7. Na mapie „Turystyka i wypoczynek” przedstawiono kwestie turystyki i wypoczynku o znaczeniu regionalnym. Obejmuje ona również przestrzenną konkretyzację krajobrazów powydobywczycych pozostałych po kopalniach węgla brunatnego zgodnie z nakazem działań zawartym w LEP cel 3.3.7, zdanie 3. Na mapie „turystyka i wypoczynek” przejęto z obowiązujących dokumentów dalekie trasy rowerowe.

Wskazówka: Wyznaczone obszary priorytetowe i zastrzeżone wypoczynku nadają się z perspektywy planów regionalnych zasadniczo pod rozległe obiekty rekreacyjne i sportowe w rozumieniu LEP zasada 8.12, jak również do rozpoczęcia wykorzystania systemów rzecznych i ich części w celach rekreacyjno-sportowych w rozumieniu LEP zasada 8.13. W dalszych planach konieczne jest odpowiednie zweryfikowanie zdolności na potrzeby projektu. Zawarte w planach regionalnych ustalenia dotyczące wypoczynku krajobrazowego przedstawiono w rozdziale 4.2.

- G 7.1** **Krajobrazy powydobywcze po kopalniach węgla brunatnego należy rozwijać na potrzeby rekreacyjno-turystyczne w następujących kluczowych lokalizacjach**

- jezioro Geierswalder See / jezioro Partwitzer See,
- jezioro Sabrodter See,
- jezioro Spreetaler See,
- jezioro Bärwalder See
- jezioro Berzdorfer See oraz
- Muskauer Faltenbogen (Łuk Mużakowski).

- G 7.2** **Na potrzeby szerokiego spektrum jakościowo wymagających sposobów użytkowania wód (sporty wodne i turystyka) na Pojezierzu Łużyckim, gminy, podmioty planowania specjalistycznego oraz przedsiębiorstwa zajmujące się ochroną/rewitalizacją winny stworzyć warunki przestrzenne dla rozwoju infrastruktury, ważnej dla turystyki wodnej, z akcentem położonym na tworzenie żeglownych połączeń od jeziora Partwitzer See do jeziora Spreetaler See, podniesienie wartości ofert z dziedziny turystyki wodnej poprzez połączenie ich z innymi ofertami turystycznymi i kulturalnymi.**

- G 7.3** **Istniejącą sieć tras turystycznych w regionie należy rozwijać tak, aby zagwarantowane było powiązanie z kluczowymi regionalnymi centrami rekreacyjnymi, a warunki dla transgranicznego ruchu granicznego uległy poprawie.**

- G 7.4** **Kolejka wąskotorowa Zittau-Oybin/Kurort Jonsdorf oraz kolejka leśna Waldeisenbahn Muskau wymaga trwałego zachowania dla celów turystycznych.**

8 Rolnictwo i leśnictwo

Mapa: Obszary priorytetowe i zastrzeżone krajobrazu i ochrony istniejących lasów oraz zalesiania wyznaczono na mapie „Wykorzystanie terenu”. „Obszary krajobrazowe wymagające ochrony” a także „Obszary krajobrazowe o szczególnych wymogach użytkowych” dotyczących rolnictwa wzgl. leśnictwa wyznaczono na mapie „Pielęgnacja, ochrona i rozwój krajobrazu” w połączeniu z rozdziałem 4.1.1 oraz 4.1.2.

Wskazówka: LEP cel 9.8 zawiera regulacje na poziomie planu krajowego dotyczące rybołówstwa, odpowiadające ustaleniom określonym w planie regionalnym 2002 (G III.5.4.6). Tym samym oddzielne regulacje na poziomie planu krajowego dotyczące ogólnokrajowej gospodarki rybnej stają się zbędne.

- G 8.1** **Regionalną biomasę należy w większym stopniu wykorzystywać, jako lokalny surowiec oraz źródło energii.**

Rolnictwo

- G 8.2** **Utrzymanie rolniczego wykorzystania powierzchni wymaga zachowania wystarczająco dużych, połączonych powierzchni gospodarczych i takiego ich ukształtowania w ramach restrukturyzacji roli, by pod względem przekroju powierzchni, ich podziału, zarośli i żywopłotów polnych spełnia-**

ły krajobrazowe wymogi ekologiczne, ekonomiczne oraz estetyczne. Należy przy tym uwzględnić powiązanie powierzchni leśnych z publiczną siecią dróg i ulic.

- Z 8.3** Należy regionalnie wzmocnić i rozszerzać ekologiczną uprawę roli. Oczekuje się dążenia do tego, by nastąpiło podwyższenie udziału powierzchni zagospodarowanych ekologicznie, w szczególności na wyznaczonych „obszarach o szczególnych wymogach użytkowych” (por. mapa „Pielęgnacja, ochrona i rozwój krajobrazu”).
- Z 8.4** Nieczynne obiekty rolnicze należy w razie potrzeby, przy odpowiedniej infrastrukturze, a także w powiązaniu z właściwymi jednostkami osadniczymi wykorzystywać, jako tereny uprawne. W przeciwnym wypadku dążyć należy do likwidacji obiektów i rewitalizacji ich powierzchni.
- Leśnictwo*
- Z 8.5** Należy dążyć do stopniowego rozwoju obrzeży lasów, stosowanie do potrzeby zamieszkujących je gatunków.

9 Komunikacja

- Mapa:** Ustalenia, zawarte zgodnie z § 24 ustęp 2 zdanie 1 Sächs LPIG obowiązującym do 31 grudnia 2011 w Fachowym Planie Rozwoju Komunikacji (FEV) – rozporządzenie rządu Saksonii dotyczące Fachowego Planu Rozwoju Komunikacji w Wolnym Kraju Saksonii z dnia 27 sierpnia 1999 (SächsGVBl. S. 497) – przyjęto przy uwzględnieniu opcji zgodnie z zasadą 10.14 LEP do mapy „wykorzystanie terenu”. Na mapie objaśniającej „Rozbudowa sieci dróg” przyjęte zostały ustalenia FEV odnośnie obwodnic, dróg federalnych i państwowych. Na mapie wykorzystania terenu działania z zakresu budowy nowych dróg B 156 na odcinku Boxberg/O.L.–Weißwasser/O.L. oraz S 95 obwodnica Radebergu (obwodnica południowa) na odcinku S 95 do S 177 stary (trasa zastrzeżona budowa nowej drogi federalnej lub państwowej), jak również przedsięwzięcie „Odbudowa trasy „Arnsdorfer Kurve” i „Układanie węglowej kolei łączącej między Boxberg/O.L. i Schwarze Pumpe” (trasa priorytetowa budowa nowej sieci szynowej), zamieszczone zostały, jako delimitacje pierwotne planu regionalnego.
- Dodatek:** Dodatek do rozdziału 9 zawiera listę dotyczącą stanu planów oraz integracji w planach regionalnych istotnych działań w zakresie budowy ulic łącznie z obwodnicami, działań w zakresie rozbudowy ulic, jak również stwierdzenia dotyczące stanu i rozwoju przejść granicznych.
- Wskazówka:** Zgodnie z celem 23 planu dla kopalni węgla brunatnego Reichwalde odcinek kolejowy Görlitz–(Cottbus)–(Berlin) przy przejściu przez kopalnię odkrywkową Reichwalde należy przeciągnąć od północnego pola do pola północno-wschodniego. Wymagający ułożenia odcinek najprawdopodobniej do roku 2020 znajdować się będzie pod wpływem przygotowywanych prac kopalnianych (wiercenia, odwadnianie). Z obecnej perspektywy ułożenie odcinka powinno nastąpić w okresie po roku 2025. Wyznaczenie trasy linii kolejowej powinno nastąpić w momencie, gdy możliwe będzie przestrzenne i czasowe skonkretyzowanie planów jej przebiegu.

Ruch szynowy

- G 9.1** Powiązanie regionu z krajową i międzynarodową siecią kolejową należy poprawić poprzez dalszą rozbudowę odcinków kolejowych sieci ponadregionalnej oraz regionalnej.
- G 9.2** Na odcinkach kolejowych w ruchu ponadregionalnym (Drezno)–Bautzen–Görlitz–(Breslau (Wrocław), Rzeczpospolita Polska), (Falkenberg)–Hoyerswerda–Horka–(Kohlfurt (Węgliniec), Rzeczpospolita Polska)), oraz na odcinkach kolejowych w ruchu regionalnym (Cottbus)–Weißwasser/O.L.–Görlitz–Zittau, (Drezno)–Bischofswerda–Wilthen–Oberoderwitz–Zittau–(Liberec/Reichenberg, Republika Czeska), (Rybnište/Kreibitz–Teichstatt, Republika Czeska)/Seifhennersdorf–(Varnsdorf/Warnsdorf, Republika Czeska)–Großschönau–Zittau–(Liberec/Reichenberg, Republika Czeska), Hoyerswerda–(Drezno), Kamenz–(Drezno), Königsbrück–(Drezno) czasy przejazdów osobowych i towarowych należy znacząco skrócić i ukształtować w bardziej atrakcyjny sposób. W reakcji Löbau–Ebersbach/Sa.–(Rumburk/Rumburg–Česká Lípa/Böhmisch Leipa bzw. Děčín/Teitschen, Republika Czeska) należy stworzyć przesłanki konstrukcyjno-budowlane dla znaczącego przyspieszenia ruchu towarowego oraz dążyć jednoczesnego wykorzystania transgranicznego ruchu osobowego.
- G 9.3** Kolejka wąskotorowa Zittau–Oybin/Kurort Jonsdorf winna być długoterminowo utrzymana na potrzeby ruchu osobowego.
- Z 9.4** Połączenia szynowe pomiędzy miejscowościami centralnymi (Berlin) (Senftenberg)–Hoyerswerda (Berlin)–(Cottbus)–Weißwasser/O.L.–Görlitz–Zittau–(Liberec/Reichenberg, Republika Czeska), (Leipzig)–Hoyerswerda–Görlitz, (Dresden)–(Großenhain)–Hoyerswerda, (Drezno)–Bautzen–Görlitz–(Liegnitz (Legnica), Rzeczpospolita Polska)–(Breslau (Wrocław), Rzeczpospolita Polska)), (Drezno)–Bischofswerda–Zittau–(Liberec/Reichenberg, Republika Czeska) sowie (Drezno)–Kamenz winny być w perspektywie długoterminowej utrzymane i rozbudowane.

- G 9.5** Trasy podróże z Görlitz, Zittau i Hoyerswerda do Berlina, Drezna i Lipska winny tam otrzymać bezpośrednie połączenia z krajową i międzynarodową siecią ruchu osobowego (np. IC/EC, ICE); w wyniku tego powinny powstać atrakcyjne możliwości podróżowania dla miejscowości docelowych i początkowych we wschodniej Saksonii.
- G 9.6** Dalekobieżny ruch kolejowy na odcinku (Drezno)–Görlitz–(Breslau (Wrocław), Rzeczpospolita Polska)) winie być reaktywowany. W godzinach pozaszczytowych winno być ustanowione połączenie dalekobieżne (Hamburg)–(Berlin) (Cottbus)–Görlitz/Zgorzelec–(Kohlfurt (Węgliniec), Rzeczpospolita Polska))–(Liegnitz (Legnica), Rzeczpospolita Polska))–(Breslau (Wrocław), Rzeczpospolita Polska)).
- G 9.7** Na odcinkach kolejowych szynowego, osobowego ruchu lokalnego utrzymać należy stanowiące korzystną ofertę, atrakcyjne i zgodne z potrzebami pasażerów, istniejące połączenia, odbywające się w regularnych odcinkach czasowych.
- G 9.8** Odcinki kolejowe niewykorzystywane do ruchu pasażerskiego Löbau–Ebersbach/Sa., Eibau–Seifhennersdorf, Neukirch (Lausitz) West–Anschluss Steinbruch Sutter, Lodenau–Horka, (Hosena)–Bernsdorf–Kamenz, (Spremberg)–Spreewitz–Knappenrode oraz Knappenrode–Wartha–Caminau należy w dalszym ciągu wykorzystywać do przejazdów towarowych.
- Z 9.9** Na następujących odcinkach konieczne jest zabezpieczenie trasy poprzez zapobieganie długotrwałemu blokowaniu lub rozdrobnieniu działek gruntowych:
- Bad Muskau–Weißwasser/O.L.,
 - (Forst)–Weißwasser/O.L.,
 - Niedercunnersdorf–Herrnhut–Oberoderwitz,
 - Großpostwitz/O.L.–Löbau,
 - (Bahnsdorf/Sedlitz)–Sabrodt–Spreewitz,
 - Wartha–Bautzen,
 - Königshain–Hochstein–Görlitz Svt.,
 - Straßgräbchen–Schwepnitz–Königsbrück,
 - Bautzen–Wilthen.
- Z 9.10** Nie wykorzystywane już powierzchnie kolejowe w obrębie terenów osadniczych należy niezwłocznie poddać integracji urbanistycznej lub uwzględnić w realizowanych w danej miejscowości działaniach rewitalizacyjnych. Jeśli dalsze wykorzystanie powierzchni kolejowych położonych poza terenami osadniczymi po zakończeniu analizy nie jest możliwe, powierzchnie te poddać należy rewitalizacji.
- Z 9.11** Przebiegające po łuku połączenie Drezno–Kamenz (tzw. „Arnsdorfer Kurve“) należy przywrócić w szczególności na potrzeby komunikacji w zakresie SPNV Drezna do Kamenz.
- Ruch drogowy*
- G 9.12** Sieć dróg w regionie należy rozbudować tak, aby w szczególności drogowy, ponadregionalny ruch pasażerski i towarowy z oraz do Europy Wschodniej i Środkowej przebiegał sprawnie po drogach ponadregionalnych. Wymaga to przekierowania dużych strumieni ruchu na nowe oraz rozbudowywane drogi, ekologicznego zamknięcia luk w sieci oraz uwzględnienia dalszego prowadzenia dróg o znaczeniu ponadregionalnym do krajów sąsiedzkich.
- Z 9.13** Następujące działania w zakresie budowy nowych dróg wymagają priorytetowego przeprowadzenia:
- Drogi federalne*
B 96	zachodnia styczna Bautzen (B 96–B 6–B 96)
B 96	obwodnica Hoyerswerda (obwodnica wschodnia)
(B 96n)/B 160	budowa nowego wzgl. rozbudowa istniejącego regionalnego połączenia wschód-zachód (Lauchhammer)–A 13–Hoyerswerda–Weißwasser/O.L. –(A 18–Grünberg (Zielona Góra) –(Rzeczpospolita Polska)
B 97	obwodnica Spremberg/Schwarze Pumpe (teren Saksonii)
B 98	obwodnica Bischofswerda/Geißmannsdorf
B 115	obwodnica Krauschwitz
B 156	obwodnica Malschwitz/Niedergurig
B 156	połączenie Rückverlegung Lieske–Jasua (Klitten)– Boxberg/O.L.
B 178	A 4–Löbau–Zittau GÜG Zittau/północna obwodnica (B 178 nowa)–(Kleinschönau (Sieniawka, Rzeczpospolita Polska))–Liberec/Reichenberg (Republika Czeska)

Drogi państwowe

S 92/94	obwodnica Bernsdorf
S 95	obwodnica Radeberg (obwodnica południowa), (S 95 do S 177 stara)
S 95/S 100	obwodnica Kamenz
S 106	południowa obwodnica Bautzen (S 119–B 96–B 6)
S 111a	południowo-zachodnia obwodnica Görlitz
S 121	połączenie Rothenburg/O.L.–Niesky
S 127n	połączenie na północ od Weißkeißel
S 128	połączenie S 128 do B 99 w Hagenwerder
S 131	Spreestraße, 2 odcinek budowlany
S 177	połączenie na południe od Großberkmansdorf
S 177	budowa nowej drogi Radeberg–A 4.

Z 9.14 Istniejąca sieć dróg wymaga priorytetowej rozbudowy dróg federalnych oraz wyszczególnionych w dodatku do rozdziału 9 (komunikacja), tabela III, dróg państwowych.

G 9.15 Połączenia drogowe o znaczeniu regionalnym oraz lokalnym wymagają w ramach funkcjonalnego uzupełnienia ponadregionalnej sieci drogowej oraz przy uwzględnieniu oddziaływania przemiany demograficznej rozbudowy i optymalizacji w następujących aspektach:

- poprawa jakości połączeń pomiędzy obszarami powiązań (obszary przyległe) oraz miejscowością centralną sprawującą funkcje podstawowe (zgodnie z mapą Miejscowości centralne oraz obszary przyległe),
- połączenia pomiędzy sąsiadującymi centrami podstawowymi.

Z 9.16 Należy dążyć do budowy mostu drogowego poprzez Nysę Łużycką pod miejscowością Lodenau oraz w Hirschfelde.

G 9.17 O ile to konieczne, należy zlikwidować szynowe przejścia kolejowe i odnowić istniejące mosty. Szlabany wzdłuż odcinków kolejowych Görlitz–Weißwasser/O.L.–(Cottbus), Görlitz–Zittau, Horka–Hoyerswerda–(Ruhland), (Drezno)–Königsbrück oraz Zittau–Bischofswerda należy dostosować do bieżących wymogów technicznych.

G 9.18 Na odcinkach dróg federalnych, państwowych i powiatowych o natężeniu ruchu, wynoszącym, co najmniej 5000 pojazdów/dobę, należy w przypadku odpowiedniego zapotrzebowania lub w celu połączenia z turystyczną siecią dróg rowerowych priorytetowo poprowadzić równoległe do dróg ścieżki rowerowe.

Z 9.19 Priorytetowe trasy budowy nowych dróg przebiegające przez obszar priorytetowy wody pitnej należy wykonać tak, aby nie powodowały one większego naruszenia stanu i jakości zasobów wody pitnej.

Publiczny pasażerski ruch podmiejski

G 9.20 W regionie należy przy uwzględnieniu aspektów ekonomicznych stworzyć atrakcyjny i dostosowany do zapotrzebowania publiczny pasażerski ruch podmiejski, poprawiający dostęp ludności zamieszkującej obszar powiązań do miejscowości centralnych, jak również dostosować go pod względem przebiegu linii, częstości obsługi oraz kombinacji transportu dojeżdżających do pracy, uczniów oraz ruchu liniowego do centralno-lokalnego systemu oraz do potrzeb gmin o funkcjach specjalnych „Edukacja”, „Zdrowie/kwestie socjalne” wzgl. „Drobna wytwórczość”.

G 9.21 Na wszystkich dworcach w miejscowości centralnych, jak również na dworcach Großharthau, Hirschfelde, Mücka, Schmölln/O.L. i Uhyst/Spree należy powiązać szynowy i drogowy publiczny ruch podmiejski oraz, w przypadku występowania ruchu dalekobieżnego, ruch podmiejski i dalekobieżny a także dostosować do siebie połączenia. Obiekty typu Park + Ride powinny zostać zbudowane w Arnsdorf, Ottendorf-Okrilla Süd, Pommritz (gmina Hochkirch), Schirgiswalde oraz w Weickersdorf (miasto Bischofswerda).

Z 9.22 Dla odcinków transportu podmiejskiego o uprzywilejowanym ruchu tranzytowym Zittau–(Grunau (Krzewina Zgorzelecka, Rzeczpospolita Polska)–Görlitz, (Liberec/Reichenberg)–Hradek nad Nisou/Grottau) Zittau–Mittelherwigsdorf–Großschönau–(Varnsdorf/Warnsdorf, Republika Czeska)–Seiffenndorf oraz Oberoderwitz–Wilthen konieczna jest rozbudowa uzgodniona między wszystkimi partnerami.

Ruch powietrzny

Mapa: Obszar ograniczonego osadnictwa (równoważny energetycznie poziom ciągłego ciśnienia akustycznego równy 65 dB(A) – kontur hałasu związanego z ruchem lotniczym A) oraz w strefie podwyższonego obciążenia hałasem

(równoważny energetycznie poziom ciągłego ciśnienia akustycznego równy 60 dB(A) - kontur hałasu związane z ruchem lotniczym B) dla lotniska Drezno wyznaczono na mapie „Wykorzystane terenu”. Dla obszarów tych obowiązują LEP cel 15.2, zdanie 2. Lotniska komunikacyjne oraz specjalne w regionie przedstawiono na mapie „wykorzystanie terenu”.

- Z 9.23** Dla lotnisk Bautzen oraz Rothenburg/Görlitz zachować i opracować należy przestrzenne założenia wykorzystania ich, jako lotnisk komunikacyjnych o znaczeniu regionalnym w ruchu pasażerskim i transportowym oraz dla ruchu wewnętrznego.
- G 9.24** Lotniska komunikacyjne o znaczeniu lokalnym Görlitz i Kamenz należy w dalszym ciągu wykorzystywać do ogólnego ruchu powietrznego w zakresie do 5,7 t MTOM¹, a także do sportów lotniczych.
- G 9.25** Lotniska specjalne Klix, Brauna oraz Nardt powinny być wykorzystywane głównie do uprawiania sportów lotniczych.

10 Zaopatrzenie energetyczne i odnawialne źródła energii

Mapa: Obszary priorytetowe i obszary zdolności wykorzystania energii wiatru, obszar zastrzeżony wydobycia węgla brunatnego Welzow-Süd (część saksońska), lokalizacja priorytetowa elektrowni węgla brunatnego oraz droga zastrzeżona linii 110 kV wyznaczone zostały na mapie „wykorzystanie terenu”. Tereny wydobywcze kopalni węgla brunatnego Nochten oraz Reichwalde, a także obszar priorytetowy wydobycia węgla brunatnego Nochten-Rohne przejęte zostały z wiążących planów dla kopalni węgla brunatnego Nochten wzgl. Reichwalde. Lista obszarów priorytetowych oraz obszarów zdolności wykorzystania energii wiatru zamieszczona została w dodatku do rozdziału 10.

Wskazówka: Informacje tekstowe dotyczące zabezpieczenia przestrzennych warunków przyszłego wykorzystania węgla brunatnego (LEP cel 11.2) zawarto w uzasadnieniu do rozdziału 6 Ochrona surowców. Ponadto zawarto tam odesłanie do wiążących planów dla kopalni węgla brunatnego dla kopalni odkrywkowych Nochten i Reichwalde. Dla obszaru priorytetowego węgla brunatnego Bka 1* następuje obecnie aktualizacja planu wydobycia węgla brunatnego w Nochten. (uchwała o opracowaniu z dnia 24 października 2007). Ta procedura planistyczna realizowana jest niezależnie od aktualizacji planu regionalnego.

- Z 10.1** Poza wyznaczonymi obszarami priorytetowymi i obszarami zdolności wykorzystania energii wiatru wykluczone jest tworzenie znaczących przestrzennie elektrowni wiatrowych oraz wyznaczenie w planach zabudowy przewidzianych do tego terenów.

11 Obronność

Mapa: Obszar priorytetowy Obronność Ve 1 oraz położona poza określonym w planie dla kopalni węgla brunatnego Nochten obszarem część powierzchni rezerwowej i wiążącej (obszar priorytetowy) wyznaczone zostały na mapie „wykorzystanie terenu”. Część powierzchni rezerwowej i wiążącej (obszar priorytetowy „Powierzchnia rezerwowa Bundeswehry” Ve 2) położona w obrębie terenu określonego w planie dla kopalni węgla brunatnego Nochten przejęta została z planu dla kopalni węgla brunatnego.

- Z 11.1** O ile obiekty wydobywcze węgla brunatnego zajęły na terenie wydobycia węgla brunatnego kopalni odkrywkowej „Reichwalde” powierzchnie poligonu wojskowego Oberlausitz, konieczne jest odpowiednio wczesne stworzenie powierzchni rezerwowych, umożliwiających nowe połączenie pomiędzy zachodnimi oraz wschodnimi poligonami wojskowymi koło Neustadt/Spree wzgl. pod Weißkeißel. Wykluczyć należy ich negatywny wpływ na przeprowadzanie ćwiczeń wojskowych.

¹ Maximum Take Off mass

Specyfika regionalna

12 Łużycki teren osadniczy

Mapa: Wchodzące w skład terenu osadniczego regionu Górne Łużyce-Górny Śląsk gminy i ich części przedstawiono na mapie „Łużycki teren osadniczy”.

Wskazówka: Wykaz nazw gminy i części gmin łużyckiego terenu osadniczego regionu, łużycko języczne nazwy instytucji o znaczeniu regionalnych, wspierających kulturę łużycką i turystykę (por. Z 12.5) oraz wykaz jezior na Pojezierzu Łużyckim w języku serbołużyckim na łużyckim terenie osadniczym, zamieszczono w dodatku do rozdziału 12.

- Z 12.1** W przypadku istotnych przestrzennych planów i przedsięwzięć w obrębie łużyckiego terenu osadniczego konieczne jest uwzględnienie historycznej i kulturowej specyfiki tego terenu i jego mieszkańców.
- Z 12.2** Na obszarze łużyckiego terenu osadniczego realizować i wspierać należy działania służące ochronie i zachowaniu języka łużyckiego oraz łużyckiego dziedzictwa kulturowego. Wspomagać należy inicjatywy ukierunkowane na rewitalizację języka łużyckiego poprzez kształcenie w języku ojczystym.
- Z 12.3** Zachować i pielęgnować należy dostrzegalne dziś jeszcze formy i struktury osadnicze pozostające pod wpływem słowiańskim lub łużyckim, a także łużyckie pomniki kultury.
- Z 12.4** Gminy lub części gmin, gdzie do pielęgnacji kultury łużyckiej przykładą się szczególne znaczenie, należy wspierać w ramach rozwoju turystyki, tak aby miały one swój wkład w zapewnienie różnorodności kulturalnej regionu.
- Z 12.5** Następujące łużyckie instytucje z zakresu kultury i sztuki o znaczeniu regionalnym oraz centra wsparcia kultury łużyckiej i ruchu turystycznego utrzymania lub rozbudowy wymagają:
- Dom Łużyczan wraz z Łużyckim Punktem Informacji Kulturalnej w Bautzen,
 - Muzeum Łużyckie w Bautzen,
 - Niemiecko-Łużycki Teatr Ludowy w Bautzen,
 - Instytut Łużycki z Łużycką Biblioteką Centralną oraz Łużyckim Archiwum Kulturalnym w Bautzen,
 - Łużycki Zespół Narodowy (Sorbisches Nationalensemble) w Bautzen
 - dom Domowina w Hoyerswerda,
 - Krabatmühle w Schwarzkollm,
 - dom Zejler Smoler w Lohsa,
 - Krabat's Vorwerk w Groß Särchen,
 - Łużyckie Centrum Kultury w Schleife,
 - Dwór Njepila-Hof w Rohne,
 - dom Měrcína Nowaka w Nechern,
 - Hala Jednota w Crostwitz,
 - miejsce pamiątkowe Čišinski w Panschwitz-Kuckau,
 - Dwór Krabat wraz z Muzeum Jana Skali i Muzeum Strojów Ludowych w Nebelschütz,
 - Centrum rodzinno-edukacyjne LIPA w Schmerlitz,
 - dom kultury w Sollschwitz,
 - muzeum szkolne „Korla Awgust Kocor“ w Wartha.

Dodatek 2: glosariusz

Osie

Instrumenty planowania przestrzennego, charakteryzujące się skupieniem ciągów komunikacyjnych i zaopatrzeniowych (infrastruktura liniowa) oraz ciągiem skupisk osadniczych o różnej gęstości. Zależnie od charakteru pełnionego zadania wyróżnia się osie połączeń oraz osie rozwojowe.

Ponadregionalne osie rozwoju są zgodnie z Regionalnym planem rozwojowym osiami o znaczeniu krajowym, odzwierciedlającymi powiązania przestrzenne saskośląskich obszarów o gęstym zaludnieniu oraz centrów nadrzędnych z obszarami gęsto zaludnionymi i centrami nadrzędnymi sąsiadujących krajów związkowych oraz państw, a także integrację z sieciami europejskimi. Sieć osi ponadregionalnych uzupełnia sieć osi regionalnych oraz osi rozwojowych, które w obszarach o gęstym zaludnieniu pełnią przeważnie funkcje porządkowe, zaś w obszarach rolniczych przeważnie funkcje rozwojowe.

Zespół / synteza biotopów

Zespół biotopów to przestrzenny kontakt pomiędzy przestrzeniami życiowymi, umożliwiający powiązanie funkcjonalne pomiędzy organizmami w postaci systemów oraz związków. Organizmy muszą mieć możliwość pokonania płaszczyzny dzielącej jednakowe przestrzenie życiowe, tak by możliwa była wymiana gatunków.

Erozja gleb

Szeroko rozpowszechniona szczególna forma znoszenia warstw gleby przez wodę i wiatr, wykraczająca w swej skali poza granice naturalnych procesów denudacji. Powoduje ją zagospodarowanie gruntów. Erozja gleb nie tylko redukuje żyzność gleby, lecz może również prowadzić do zniszczenia samej gleby. Jej siła zależna jest od licznych warunków brzegowych oraz czynników, m.in. ukształtowania rzeźby terenu, struktury gleb, opadów (intensywność, ilość, rozkład roczny) oraz roślinnej pokrywy upraw wzgl. rodzaju uprawy.

Plan działań dla kopalni węgla brunatnego

W regionach, gdzie odbywa się wydobywanie węgla brunatnego, dla nieczynnych już kopalni odkrywkowych wymagane jest opracowanie planów działań rekultywacyjnych. Plany działań rekultywacyjnych dla kopalni węgla brunatnego zawierać muszą w szczególności dane o granicach wydobycia oraz oddziaływaniu na wody gruntowe, ukształtowaniu powierzchni, ponownym wykorzystaniu, rozwoju krajobrazowym. Plan działań rekultywacyjnych dla kopalni węgla brunatnego jest częstkowym planem regionalnym.

Przekształcenia demograficzne

Znacząca zmiana dotycząca przyszłej dynamiki oraz wewnętrznej struktury ludności. Odgrywa przy tym rolę wiele indywidualnych trendów: długoterminowy spadek liczby ludności, starzenie się, rosnąca internacjonalizacja wynikająca z imigracji obywateli z zagranicy, jak również indywidualizacja ze strony mniejszych gospodarstw. Z perspektywy planowania przestrzennego znaczenie ma przede wszystkim sąsiedztwo przestrzeni o odpowiednio rosnącej i kurczącej się liczbie obywateli.

Rozwój własny

Leżący u podstaw zapotrzebowania na powierzchnie pod zabudowę rozwój gminy, wynikający z naturalnego rozwoju ludności oraz oczekiwań lokalnej ludności dotyczących bieżącej sytuacji mieszkaniowej, lokalnego przemysłu i obiektów usługowych.

Obszary przydatności

Obszary nadające się do określonych istotnych działań przestrzennych, oceniane pod względem urbanizacyjnym wg § 35 prawa budowlanego i wykluczone w innym miejscu z obszaru objętego planem (§ 7 ust. 4 nr 3 ROG). Zgodnie z § 2 ust. 2 SächsLPlG wyznaczenie obszarów przydatności w powyższym rozumieniu może nastąpić tylko w połączeniu z wyznaczeniem obszarów priorytetowych na korzyść odpowiednich rodzajów wykorzystania.

Obowiązujące przestrzennie plany sektorowe (specjalistyczne)

Planowanie w oparciu ustawy specjalistyczne na różnych płaszczyznach planowania (szczebel federalny, kraje związkowe, gminy), oddziałujące na wykorzystanie przestrzeni lub rozwój przestrzenny względnie funkcje danego obszaru np. komunikacja, infrastruktura techniczna i utylizacja, wspieranie gospodarki, budowa mieszkań i rozwój miast, polityka rolna i ekologiczna.

Obszar Flora-Fauna-Habitat (FFH)

Zgodnie z Dyrektywą Unii europejskiej o zachowaniu naturalnych przestrzeni życiowych oraz dziko żyjącej flory i fauny (92/43/EWG), skrócie: Dyrektywą FFH. Jest to obszar wyznaczony dla ochrony typów naturalnych przestrzeni życiowych zgodnie z dodatkiem I lub habitatów gatunków zgodnie z dodatkiem II.

Przeźren niezabudowana (otwarta)

Przeźren poza obszarami osadniczymi. Służy ona rozwojowi krajobrazowych rodzajów wykorzystania lub funkcji ekologicznej.

Zasada prądu zwrotnego

Zasada w planowaniu przestrzennym, zgodnie, z którą rozwój, zagospodarowanie i ochrona obszarów częstkowych włączają się w wymogi i warunki obszaru całościowego a rozwój, zagospodarowanie i ochrona obszaru całościowego ma uwzględniać wymogi i warunki jego obszarów częstkowych.

Specjalne funkcje gminy

Specjalne funkcje gminy, to funkcje dominujące gospodarczy i społeczny charakter gminy nie mającej charakteru miejscowości centralnej, znacznie wykraczające w swym oddziaływaniu na struktury przestrzenne poza granice własnej gminy lub też funkcje, które w centrach podstawowych wyróżniają się spośród innych zadań centrum podstawowego. Za specjalne funkcje gminy uważane są w szczególności edukacja, przemysł, turystyka, współpraca transgraniczna oraz komunikacja. Funkcje te przypisywane są gminom. Działania harmonizujące z ochroną lub rozwojem funkcji gminy nie są dopuszczalne w miejscowościach niecentralnych poza granicami rozwoju własnego gminy.

Zasady zagospodarowania przestrzennego

Ogólne stwierdzenia dotyczące rozwoju, zagospodarowania i ochrony przestrzeni zawarte w lub wynikające z § 2 ROG jako wytyczne dla późniejszych decyzji analitycznych i oceniających (§ 3 nr 3 ROG). Zasady zagospodarowania przestrzennego muszą być uwzględniane przez publiczne

podmioty planistyczne w istotnych planach i działaniach przestrzennych, jak również w decyzjach urzędowych lub też w kwestiach pozostawianych własnemu uznaniu stosownie do obowiązujących w tym zakresie przepisów (§ 4 ust. 2 oraz 4 ROG).

Centrum podstawowe

➔ Miejsowość centralna najniższego stopnia pokrywająca podstawowe zapotrzebowanie ludności na ➔ terenie przyległym. Centra podstawowe definiowane są w ➔ planie regionalnym.

Zieleń izolacyjna (kliny zieleni)

Niewielki obszar przestrzeni niezasiedlonej służący ochronie funkcji wypoczynkowych terenów osadniczych oraz zapobiegający scalaniu się położonych blisko siebie terenów osadniczych, w szczególności w ramach ➔ osi zieleni izolacyjnej, które stanowią ➔ cele zagospodarowania przestrzennego.

Infrastruktura

Struktury materialne oraz zasoby ludzkie w regionie, stanowiące podstawę do realizacji podstawowych funkcji bytowych mieszkańców (mieszkanie, praca, wypoczynek, komunikacja, komunikowanie się itd.). Pozwalają one na społeczny i gospodarczy rozwój danej przestrzeni. Konkretnie chodzi tu o obiekty zaopatrzenia i utylizacji, sieci transportowe i komunikacyjne, instytucje służby zdrowia oraz edukacji itd. Są to instytucje publiczne służące zapewnieniu bytu społeczeństwa. Poprzez prywatyzację zadań publicznych coraz więcej spośród nich staje się instytucjami prywatnymi.

Zintegrowana koncepcja rozwoju obszarów wiejskich (ILEK)

Instrument nieformalny do ogniskowania i aktualizacji wielorakich istniejących strategii i inicjatyw na obszarach wiejskich. Biorąc za podstawę analizę demograficzną, opracowywany jest, ukierunkowany na nią, zorientowany na realizację praktyczną plan działania dla wszystkich istotnych obszarów tematycznych, realizowany przy wsparciu zarządzania regionalnego lub projektowego.

Zintegrowana koncepcja rozwoju miast (INSEK)

Opracowana przez wszystkie większe wschodniemieckie gminy w ramach konkursu „przebudowa miast Wschód” urbanistyczna koncepcja rozwojowa w rozumieniu § 171b BauGB. Jako nieformalne instrumenty planowania koncepcje te ukierunkowane są na włączenie działań z przebudową miast w długofalową, kompleksową strategię. Ma to z jednej strony umożliwić trwały rozwój miast (cel urbanistyczny), z drugiej zaś zapewnić stabilizację rynku mieszkaniowego poprzez redukcję nadmiernej podaży niepotrzebnych na dłuższą perspektywę przestrzeniach mieszkaniowych (cel mieszkaniowy).

(LEP) Regionalny plan rozwoju

Podsumowujący i nadrzędny ➔ plan zagospodarowania terenu dla obszaru całego kraju związkowego. Zawiera on ➔ zasady oraz ➔ cele przestrzennego zagospodarowania i rozwoju terenu i stanowi przy uwzględnieniu istotnych specjalistycznych planów przestrzennych całościową koncepcję przestrzenną zgodnie z wytycznymi dla planów regionalnych (➔ plan regionalny).

Zgodność z planem regionalnym

Umowne uzgodnienie służące przygotowaniu i realizacji ➔ planów zagospodarowania terenu

Obszar rolniczy

➔ Kategoria przestrzenna obejmująca części Saksonii wykazujące niewielkie zagęszczenie. Strukturę gospodarczą obszarów rolniczych charakteryzują pojedyncze skupiska przemysłowe i handlowe, jak również wyższy w porównaniu z pozostałymi obszarami stopień zatrudnienia w rolnictwie i leśnictwie.

Gminny plan krajobrazowy

Plan krajobrazowy na poziomie gminnym zawiera zgodnie z federalną ustawą o ochronie przyrody (BNatSchG) ocenę stanu terenów naturalnych oraz krajobrazu na terenie gminy i przedstawia lokalne cele i działania służące urzeczywistnieniu nadrzędnych celów i działań w zakresie ochrony przyrody oraz krajobrazu.

Planowanie krajobrazowe

Instrument planistyczny służący ochronie przyrody oraz krajobrazu. Planowanie krajobrazowe zapewnia m.in. ochronę, utrzymanie i osiągnięcie efektywnego rozwoju naturalnego i krajobrazowego. Podobnie jak kompleksowe planowanie przestrzenne jest ono trzystopniowe (➔ program krajobrazowy, ➔ ramowy plan krajobrazowy, ➔ gminny plan krajobrazowy).

Program krajobrazowy

W programie krajobrazowym przedstawiane są dla obszaru danego kraju związkowego ponadlokalne wymogi i działania służące realizacji celów ochrony środowiska i ochrony krajobrazowej przy uwzględnieniu ➔ zasad oraz ➔ celów zagospodarowania przestrzennego. W Wolnym Państwie Saksonia program krajobrazowy opracowywany jest przez Saksońskie Ministerstwo Środowiska i Rolnictwa, jako element składowy krajowego planu rozwoju.

Ramowy plan krajobrazowy

W ramowym planie krajobrazowym dla części kraju (regionów) przedstawiane są ponadlokalne wymogi i działania służące realizacji celów ochrony przyrody oraz krajobrazu przy uwzględnieniu ➔ zasad oraz ➔ celów zagospodarowania przestrzennego oraz krajowego planowania. W Wolnym Państwie Saksonia ramowy plan krajobrazowy opracowywany jest przez Regionalne Związki Planistyczne, jako element składowy ➔ planów regionalnych

Wzorzec docelowy

Wzorzec docelowy jest ogólnym wizerunkiem zamierzonej przyszłości, na którego urzeczywistnienie wymierzone są podejmowane działania. Ma charakter orientacyjny dla decydentów i opinii publicznej. Od roku 1990 wzorce docelowe są w coraz większym stopniu opracowywane na potrzeby planów przestrzennych oraz polityki (obraz docelowy krajów związkowych, regionów, miast).

Obszar metropolitalny

Aglomeracja - obszar o wysokiej gęstości zaludnienia wynoszącej minimum 1 milion mieszkańców, który – mierzony według kryteriów ekonomicznych, takich jak konkurencyjność, tworzenie wartości, siła gospodarcza i dochód – rozwija się szczególnie dynamicznie i jednocześnie wybija się w skali międzynarodowej. ➔ Trójkąt Saksoński

Obszar średniego stopnia

↻ Obszar powiązań ↻ centrum średniego stopnia.

Centrum średniego stopnia

↻ Centralna miejscowość służąca zaopatrzeniu w dobra i usługi podwyższonego zapotrzebowania prywatnych gospodarstw na terenie gminy na obszarze pośrednim. Centra średniego stopnia definiowane są w ↻ krajowym planie rozwoju.

Trwałe zagospodarowanie terenu

Najwyższy poziom zagospodarowania terenu zgodnie z § 1 ust. 1 Ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym (ROG). Trwałe zagospodarowanie terenu jednoczy społeczne i gospodarcze cele stawiane przestrzeni z funkcjami ekologicznymi i prowadzi do trwałego i ogólnie zrównoważonego jej zagospodarowania.

Obszar przyległy

↻ Obszar powiązań ↻ centrum podstawowego

Natura 2000

Spójna sieć specjalnych obszarów chronionych służących zachowaniu ważnych przestrzeni życiowych, jak również gatunków roślinnych i zwierzęcych na terenie Unii Europejskiej. Sieć tą tworzą ↻ obszary o zbiorowym znaczeniu zgodnie z Dyrektywą o habitatach roślinnych i zwierzęcych (Dyrektywa FFH 92/43/EWG) oraz ↻ europejskie obszary ochrony ptaków zgodnie z Dyrektywą o ochronie ptaków (79/409/EWG). Służy ona ochronie europejskiego dziedzictwa kulturowego.

Obszar nadrzędny

↻ Obszar powiązań ↻ centrum nadrzędnego

Nadrzędny związek miast Bautzen-Görlitz-Hoyerswerda

Wyznaczone w ↻ krajowym planie rozwoju Saksonii ↻ centrum nadrzędne dla regionu Górne Łużyce-Dolny Śląsk; Na potrzeby nadrzędnego związku miast Bautzen-Görlitz-Hoyerswerda opracowano zatwierdzoną przez te trzy miasta ↻ regionalną koncepcję rozwoju.

Centrum nadrzędne

↻ Miejscowość centralna pokrywająca wyspecjalizowane podwyższone zapotrzebowanie prywatnych gospodarstw domowych na dobra i usługi poza granicami własnej miejscowości dla ↻ obszaru nadrzędnego. Centra nadrzędne definiowane są w ↻ krajowym planie rozwoju.

Ekologiczny system zespólny

Ekologiczny system zespólny w rozumieniu niniejszego planu jest systemem chronionym przez obszary priorytetowe i zastrzeżone; system ten obejmuje obszary ochrony gatunków i biotopów, dalsze obszary priorytetowe i zastrzeżone służące ochronie określonych funkcji i rodzajów wykorzystania w przestrzeni niezabudowanej oraz zbliżone do naturalnych odcinki rzek, regionalne ciągi zieleni oraz kliny zieleni funkcjonalnie spójne z siecią przestrzeni niezabudowanych o znaczeniu krajobrazowo-kulturalnym oraz ekologicznym (zespół przestrzeni niezabudowanych o znaczeniu ekologicznym).

Paneuropejski korytarz transportowy

Określona na ogólnoeuropejskiej konferencji ministrów transportu na Krecie w roku 1994 oraz w Helsinkach w roku 1997, należąca do dziesięciu najważniejszych przebiegających pomiędzy ówczesnymi państwami Unii Europejskiej (EU-15) oraz państwami środkowo- i wschodnioeuropejskimi sieć szlaków transportowych. Korytarze paneuropejskie to pasma o szerokości od 100 do 200 km, charakteryzujące się multimodalnym charakterem.

Integracja wiodąca (priorytetowa)

Zgodnie z § 7 ust. 3 nr 1 ROG istnieje możliwość przejścia przez plany zagospodarowania przestrzeni również funkcji ↻ programów krajobrazowych ↻ oraz ramowych programów krajobrazowych. Integracja główna oznacza, że program krajobrazowy oraz ramowy program krajobrazowy traktowane są, jako część odpowiednich planów zagospodarowania przestrzennego. W Wolnym Państwie Saksonia ↻ krajowy plan rozwoju przejmuje jednocześnie funkcję ↻ programu krajobrazowego, a ↻ plany regionalne funkcję ↻ ramowych planów krajobrazowych zgodnie z § 5 SächsNatSchG.

Obszary o szczególnej potrzebie działań w zakresie planowania przestrzennego

Obszary, na których ze względu na ich położenie, ich rozległe wykorzystanie górnicze lub szczególne obciążenie środowiska wzgl. założenia rozwojowe pozostały ogólnie w tyle za średnią krajową lub gdzie istnieje takie ryzyko. Należą do nich w szczególności:

- tereny przygraniczne (okręgi) przy granicy z Rzeczpospolitą Polską oraz Republiką Czeską oraz
- kopalniane krajobrazy powydobywcze powstałe po kopalniach węgla brunatnego, węgla kamiennego, górnictwa kruszcowego, górnictwa uranu.

Kategorie przestrzenne

Przestrzenie wykazujące przeważnie jednolitą strukturę i wymagające z tego względu jednolitego traktowania pod względem planowanego rozwoju. W Wolnym Państwie Saksonia rozróżnia się następujące kategorie przestrzenne: ↻ obszar gęsto zaludniony, ↻ strefa gęstszego zaludnienia na obszarze wiejskim oraz ↻ obszar wiejski.

(ROG) Plan zagospodarowania przestrzennego

Nadrzędne pojęcie odnoszące się do ↻ krajowego planu rozwoju oraz ↻ planów regionalnych

Regionalny ciąg zieleni

Zlokalizowany w pobliżu osad spójny obszar wolnej (niezabudowanej) przestrzeni o różnych funkcjach ekologicznych lub zbliżonych do naturalnych możliwościach wypoczynku, które należy wyłączyć z zabudowy w rozumieniu zasiedlenia lub innych form wykorzystania. Regionalne ciągi zieleni są ↻ celami gospodarki przestrzennej.

(REK) Regionalna koncepcja rozwoju

Przekraczająca granice gminne nieformalna koncepcja skoordynowanych działań służąca rozwojowi przestrzeni kooperacji, w szczególności dotycząca działań zmierzających do dostosowania wymogów przemiany demograficznej. Podstawa prawna: § 13 ROG oraz § 19 ust. 1 SächsLPIG

Plan regionalny

Regionalny → plan zagospodarowania przestrzeni. Kształtuje on przestrzennie i rzeczowo → krajowy plan rozwoju i zawiera → zasady oraz → cele zagospodarowania przestrzennego oraz rozwoju w regionie objętym planem. Stanowi on ważne ogniwo łączące ponadlokalne ideały rozwojowe landu raz konkretne ustalenia dotyczące wykorzystania przestrzeni na płaszczyźnie lokalnej (planowanie zabudowy).

Trójkąt Saksoński

Europejski → region metropolitalny „Trójkąt Saksoński” stanowi przestrzenne powiązanie centrów nadrzędnych Drezna, Lipska/Halle i Chemnitz/Zwickau, które ze względu na swą wielkość, położenie, funkcje tworzy złożony punkt ciężkości gospodarczej, społecznej i kulturalnej życia o przestrzennej strefie oddziaływania rozciągającej się poza granice Saksonii.

Ramowy plan ochrony

→ Plan dla kopalni węgla brunatnego

Ocena strategiczna oddziaływania na środowisko

Wymagana przez Dyrektywę Unii Europejskiej o ocenie oddziaływania na środowisko określonych planów i programów (2001/42/EG), przeprowadzana obowiązkowo przy opracowaniu i aktualizacji również → planów zagospodarowania przestrzeni. Ocena znaczącego oddziaływania na środowisko, które może być skutkiem realizacji planu. Wprowadzanie ogólnoniemieckiego prawa o zagospodarowaniu przestrzennym dokonano w ramach EAG Bau 2004.

Obciążalność infrastrukturalna (zdolności funkcjonowania)

Obciążenie obiektów infrastrukturalnych publicznego zapewnienia bytu. Występuje ona, gdy dane jest potencjalne zapotrzebowanie konieczne do gospodarczej eksploatacji tych obiektów. Regiony, w których w wyniku → przemian demograficznych dochodzi do zetknięcia się struktur osadniczych o niewielkim zagęszczeniu oraz obszarów wykazujących spadek popytu, zagrożone są problemem obciążalności. Pewne obiekty infrastrukturalne, jak np. szpitale czy szkoły zawodowe, przy niewielkim obciążeniu nie dają się podzielić na dowolnie małe jednostki (wielkość minimalna). Pożądane są tu elastyczne i mobilne koncepcje zaopatrzenia.

Związek miejscowości centralnych

Określony w → planie zagospodarowania przestrzeni związek kilku gmin, utworzony w celu wspólnego pełnienia funkcji → miejscowości centralnej.

Strefa u dużym zagęszczeniu w rejonie wiejskim

→ Kategoria przestrzenna obejmująca części → obszaru wiejskiego, wykazująca wysoki stopień zagęszczenia ze względu na warunkowy historycznie rozwój handlowy i przemysłowy wzgl. dalszy ekstensywny rozwój przemysłu pomimo braku wielkomiejskich centrów aglomeracji.

Obszar o wysokim zagęszczeniu

→ Kategoria przestrzenna obejmująca obszary o wielkiej powierzchni wokół centrum nadrzędnego → „Trójkąta Saksońskiego” o wysokiej koncentracji ludności, miejsca zamieszkania i pracy, połączenia komunikacyjne, obiekty i instytucje infrastruktury technicznej i socjalnej o wysokim stopniu wewnętrznych powiązań.

Obszar powiązań

Obszar, którego ludność zaopatrywana jest w przeważającej części z przynależnej → miejscowości centralnej (infrastruktura handlowa, usługowa). Stosowanie do funkcji zaopatrzeniowej rozróżnia się → obszar nadrzędny, → pośredni oraz → przyległy.

Centra zaopatrzenia oraz centra osadnicze

Część gminy, która ze względu na swe istniejące już funkcje i odpowiednie możliwości rozwoju, dostęp (w przypadku → miejscowości centralnych dla ludności w → obszarze powiązań) oraz połączenia komunikacyjne poprzez transport publiczny spełnia założenia zaopatrzenia ludności (w przypadku miejscowości centralnych dla ludności w obszarze powiązań) w odpowiedniej, określonej odległości od ich miejsca zamieszkania.

Ocena oddziaływania zgodnie z Dyrektywą FFH

Wymagana obowiązkowo przez Dyrektywę Unii Europejskiej o zachowaniu naturalnych przestrzeni życiowych oraz dziko żyjących gatunków zwierząt i roślin (92/43/EWG) – Dyrektywę FFH – przy opracowaniu i aktualizacji → planów zagospodarowania przestrzennego analiza wszelkich możliwych istotnych negatywnych oddziaływań na typy przestrzeni życiowych wymienionych w dodatku I oraz habitatów gatunków wyszczególnionych w dodatku II Dyrektywy FFH, jak również wyznaczonych obszarów ochrony ptaków, które zgodnie z Dyrektywą Unii Europejskiej o zachowaniu dziko żyjących gatunków ptaków (79/409/EWG) – Dyrektywą o ochronie ptaków, które to oddziaływania mogą wynikać w konsekwencji realizacji planu. Istotne z punktu widzenia przepisów gospodarki przestrzennej oddziaływana Dyrektywy FFH wdrażane są prawem federalnym § 7 ust. 7 ROG oraz prawem krajowym § 6 3 SächsLPIG.

Obszar ochrony ptaków

(ang.: Special Protected Area, SPA). Zgodnie z Dyrektywą Unii Europejskiej o zachowaniu dziko żyjących gatunków ptaków (79/409/EWG) – Dyrektywą o ochronie ptaków – obszar wyznaczony do ochrony ptaków wg dodatku I.

Obszary zastrzeżone

Obszary, na których określonym, istotnym przestrzennie funkcjom lub rodzajom wykorzystania przy analizie konkurujących istotnych rodzajów wykorzystania przypisuje się szczególne znaczenie. (§ 7 ust. 4 nr 2 ROG). Stanowią one → zasady gospodarki przestrzennej.

Obszary priorytetowe

Obszary przewidziane do pełnienia określonych, istotnych przestrzennie funkcji lub do innego wykorzystania, wykluczające inne rodzaje wykorzystania na ich terenie, o ile funkcji, celów tych i rodzajów wykorzystania nie da się pogodzić z nadrzędnymi funkcjami, celami i rodzajami wykorzystania zawartymi w planie regionalnym (§ 7 ust. 4 nr 1 ROG). Obszary priorytetowe są → celami planowania przestrzennego.

Obszary oddziaływania

Obszary wykraczające poza właściwy ↻ obszar powiazań w rozumieniu zaopatrzenia, gdzie z reguły ↻ miejscowości centralne wyższego rzędu pełnią ze względu na swe przestrzenne oddziaływanie priorytetowe funkcje rozwojowe (np. rozbudowa centralnego systemu miejsc pracy).

Miejscowości centralne

Gminy, które ze względu na swą liczbę mieszkańców oraz wielkość ↻ obszaru powiazań, swoje położenie w rejonie oraz funkcję i złożoność struktury stanowią punkty ciężkości gospodarczego, społecznego i kulturalnego życia w Wolnym Państwie Saksonia. Stosownie do swej funkcji i klasyfikacji w centralno-lokalnym systemie przejmują one zadania gmin swego ponadgminnego obszaru powiazań wzgl. ↻ oddziaływania. W krajowym planie rozwoju na rok 2003 wyznaczono ↻ centra nadrzędne oraz ↻ pośrednie, a w planach regionalnych ↻ centra podstawowe.

Cele gospodarki przestrzennej

Wiążące wytyczne w formie określonych lub możliwych do określenia przestrzennie i rzeczowo, rozważanych następnie przez podmiot realizujący plan krajowy lub regionalny tekstowych lub graficznych ustaleń w planach zagospodarowania przestrzeni służących rozwojowi, zagospodarowaniu i ochronie przestrzeni (§ 3 nr 2 ROG). Cele gospodarki przestrzennej przestrzegane są przez jednostki publiczne w ich planach i działaniach wpływających na przestrzeń (§ 4 ust. 1 ROG). Ponadto istnieje obowiązek dostosowania planów zabudowy do celów gospodarki przestrzennej (§ 1 ust. 4 BauGB).

Legenda • Mapa wykorzystania obszarów

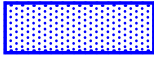

niemiecki	Sygnatura mapy	polski	
Regionalplanerische Ausweisungen		Delimitacja w ujęciu planu regionalnego	
Siedlung und Infrastruktur		Sieć osadnicza oraz infrastruktura	
Siedlungsbeschränkungsbereich Fluglärmkontur A/B		Strefa ograniczonego osadnictwa Kontur zasięgu hałasu powodowanego przez samoloty A/B	
Vorrangtrasse trasa priorytetowa		Vorbehaltstrasse droga zastrzeżona	
Ausbau Schienennetz		Schemat rozbudowy szynowej sieci kolejowej	
Neubau Schienennetz		Nowe odcinki szynowej sieci kolejowej	
Trassensicherung Schienennetz		Zabezpieczenie dla przebiegu tras – szynowa sieć kolejowa	
Eisenbahnstrecke ohne Personenverkehr (2007)		Odcinek linii kolejowej bez ruchu pasażerskiego (2007)	
Neubau Bundesstraße**		Nowe odcinki dróg federalnych**	
Neubau Staatsstraße**		Nowe odcinki dróg państwowych**	
Neubau Bundesstraße		Nowe odcinki dróg federalnych	
Neubau Staatsstraße		Nowe odcinki dróg państwowych	
Großgerätetransporttrasse		Trasy transportu ładunków wielkogabarytowych	
Hochspannungsleitung		Linia wysokiego napięcia	
Vorrangstandort lokalizacja priorytetowa			
Braunkohlekraftwerk		Elektrownia odkrywkowa węgla brunatnego	
Freiraum		Wolna przestrzeń	
Natur und Landschaft	Vorranggebiet Obszar priorytetowy	Vorbehaltsgelände Obszar zastrzeżony	Przyroda i krajobraz
Arten- und Biotopschutz			Ochrona gatunków i biotopów
Landschaftsbild/Landschaftserleben			Krajobraz / atrakcje krajobrazowe
Überschwemmungsbereiche			Obszary zalewowe
zurückgewinnbarer Überschwemmungsbereich			z możliwością odzyskania teren zalewowy
Standort des technischen Hochwasserschutzes			Lokalizacja obiektów ochrony przeciwpodziowej
Hochwasserrückhaltebecken und Speicherbecken			Przeciwpodziowe zbiorniki retencyjne oraz zbiorniki
Deiche			Wały
Trinkwasser			Woda pitna
Erholung			Tereny rekreacyjne

niemiecki	Sygnatura mapy	polski
Oberflächennahe Rohstoffe und Braunkohle (mit Nummer der Vorrang- und Vorbehaltsgebiete)	 	Surowce oraz węgiel brunatny zalegające płytko pod powierzchnią terenu (z numerem obszarów priorytetowych a zastrzeżonych)
Landwirtschaft	 	Rolnictwo
Schutz des vorhandenen Waldes	 	Ochrona istniejących lasów
Waldmehrung	 	Zalesianie
Verteidigung		Obrona
	Vorrang- und Eignungsgebiet Teren priorytetowy i nadający się	
Windenergienutzung		Wykorzystanie energii wiatrowej
	weitere Ziele der Raumordnung dalsze cele ładu przestrzennego	
regionaler Grünzung		Regionalne pasy zieleni (zielone korytarze)
Grünzäsur		Kliny zieleni
Frisch- und Kaltluftabflussbahn		Trasa przepływu świeżego i zimnego powietrza
Ausweisungen in Braunkohlenplänen		Obszary delimitacji w planach wydobywania węgla brunatnego
Geltungsbereich eines Braunkohlenplanes		Zakres obowiązywania planu wydobywania węgla brunatnego
Forstwirtschaftliche Nutzfläche		Powierzchnie użytkowe gospodarki leśnej
Abbaubereich Braunkohle		Teren wydobywania węgla brunatnego
Vorschlag		Propozycja
Grenzübergang		Przejście graniczne
Nachrichtliche Übernahmen		Ustalenia przyjęte z innych dokumentów
Seefläche vor regionaler Bedeutung		Akweny (obszary) jezior o znaczeniu regionalnym
Grenzübergang Straße bzw. Schiene (Bestand / Planung)	 	Graniczne przejście drogowe względnie kolejowe (stan aktualny / plan)
Verkehrslandeplatz		Lotnisko komunikacyjne
Sonderlandeplatz		Lotnisko specjalne
Bundesstraße (Planfeststellungsbeschluss)		Droga federalna (zakończenie procedury planu prawnie wiążącego)
Staatsstraße (Planfeststellungsbeschluss)		Droga państwowa (zakończenie procedury planu prawnie wiążącego)
Grenzen		Granice
Grenze der Planungsregion (Gebietsstand: 1.1.2009)		Granica regionu planistycznego (Stan terytorialny na dzień: 1.1.2009)
voraussichtliche Grenze der Planungsregion nach Abschluss der länderübergreifenden Verfahren der ländlichen Neuordnung		Przewidywane granice regionów planistycznych po zakończeniu transgranicznej procedury restrukturyzacji obszarów wiejskich

* raumordnerische Sicherung im Braunkohlenplan erfolgt / zabezpieczenie w planie przestrzennym nastąpi w planie wydobywania węgla brunatnego

** nachrichtliche Übernahme aus dem FEV / Ustalenia przyjęte z dokumentu FEV

Legenda • Rozwój, rekultywacja i utrzymanie krajobrazu

niemiecki	Sygnatura mapy	polski
Sanierungsbedürftige Bereiche der Landschaft		Obszary krajobrazu wymagające podjęcia działań rekultywacyjnych
strukturierungsbedürftige Agrarflur (im Sinne von LEP Z 4.1.4)		Obszary rolnicze wymagające podjęcia działań restrukturyzacyjnych (w znaczeniu LEP Z 4.1.4)
Gebiet mit hoher Wassererosionsrate (im Sinne von LEP Z 4.4.5)		Obszar o wysokim współczynniku erozji wody (w znaczeniu LEP Z 4.4.5)
regional bedeutsames Grundwassersanierungsgebiet (im Sinne von LEP Z 4.3.1)		Znaczący w skali regionalnej obszar rewitalizacji wód podziemnych (w znaczeniu LEP Z 4.3.1)
sanierungsbedürftiger Fließgewässerabschnitt (im Sinne von LEP Z 4.3.2)		Odcinek rzeki wymagający podjęcia działań rekultywacyjnych (w znaczeniu LEP Z 4.3.2)
sanierungsbedürftiges Standgewässer (im Sinne von LEP Z 4.1.4)		akwen wody stojącej wymagający podjęcia działań rewitalizacyjnych (w znaczeniu LEP Z 4.1.4)
Waldschadensgebiet (im Sinne von LEP Z 9.6)		Obszar szkód leśnych (w znaczeniu LEP Z 9.6)
Zone II mittlere Schäden		Strefa II umiarkowane szkody
Zone III geringe Schäden		Strefa II małe szkody
Regional bedeutsamer Altstandort (im Sinne von LEP Z 4.1.1.9)		Skazony obszar poprodukcyjny z regionalnym ważkością (w znaczeniu LEP Z 4.1.1.9)
Bereiche der Landschaft mit besonderen Nutzungsanforderungen		Obszary krajobrazu o szczególnych wymaganiach pod adresem użytkowania
Grundwasserabsenkungsgebiet des Braunkohlenbergbaus (im Sinne von LEP Z 4.3.1) (Stand 2006)		Obszar obniżenia poziomu wód podziemnych kopalni odkrywkowych węgla brunatnego (w znaczeniu LEP Z 4.3.1) (Stan 2006)
Gebiet mit potenziell großer Erosionsgefährdung durch Wasser (im Sinne von LEP Z 4.4.5)		Obszar o potencjalnie dużym zagrożeniu erozją wodną (w znaczeniu LEP Z 4.4.5)
Gebiet mit potenziell großer Erosionsgefährdung durch Wind (im Sinne von LEP Z 4.4.5)		Obszar o potencjalnie dużym zagrożeniu erozją wietrzną (w znaczeniu LEP Z 4.4.5)
Gebiet zur Erhaltung und Verbesserung des Wasserrückhaltes (im Sinne von LEP Z 4.3.6)		Obszar wyznaczony dla utrzymania i polepszenia retencji wody (w znaczeniu LEP Z 4.3.6)
naturnaher Fließgewässerabschnitt (im Sinne von LEP Z 4.1.1 und Z 4.1.2)		odcinek wód płynących zbliżony do warunków naturalnych (w znaczeniu LEP Z 4.1.1 oraz Z 4.1.2)
Sonstige Darstellungen		Specjalne oznaczenia
Kippenfläche des Braunkohlenbergbaus (im Sinne von LEP Z 4.4.5) (nur Darstellung)		Tereny hałd kopalni węgla brunatnego (w znaczeniu LEP Z 4.4.5) (tylko prezentacja)
Bergbauseen (gemäß Sanierungsrahmenplanung)		Jeziora na terenie dawnych kopalni węgla brunatnego (zgodnie z ramowym planem rekultywacji)
Grenzen		Granice
Grenze der Planungsregion (Gebietsstand: 1.1.2009)		Granica regionu planistycznego (Stan terytorialny na dzień: 1.1.2009)

Legenda • Struktura przestrzenna

niemiecki	Sygnatura mapy	polski
Zentrale Orte		Miejscowości centralne
Oberzentraler Städteverbund*		Nadrzędny zespół miast*
Mittelzentrum*		Centrum pośrednie*
Mittelzentrum im Verdichtungsraum*		Centrum pośrednie w obszarach o wysokim zagęszczeniu*
Mittelzentrum als Ergänzungsstandort im ländlichen Raum*		Centrum pośrednie jako ośrodki uzupełniające na obszarach wiejskich*
Grundzentrum		Centrum podstawowe
Grundzentraler Verbund		Podstawowy zespół centralny
Grundzentrum mit besonderer Gemeindefunktion		Centrum podstawowe o szczególnych funkcjach gminy
Bildung		Edukacja
Gemeinden mit besonderer Gemeindefunktion		Gminy o szczególnych funkcjach gminy
Bildung		Edukacja
Gewerbe		Drobna wytwórczość
Fremdenverkehr		Turystyka
grenzübergreifende Kooperation		współpraca transgraniczna
Verteidigung*		Obrona*
Gesundheit / Soziales		Zdrowie / kwestie socjalne
Sorbische Kultur		Kultura łużycka
Achsen		osie
Regionale Verbindungs- und Entwicklungssachse im Zuge überregionaler Verbindungsachsen (ausgeformt)		Regionalna oś powiązań i rozwoju w ramach ponadregionalne osie powiązań (wykształcone)
Regionale Verbindungs- und Entwicklungssachse		Regionalna oś powiązań i rozwoju
Regionale Verbindungsachse		Regionalna oś powiązań
Raumkategorien		Kategorie przestrzenne
Verdichtungsraum		Obszar o wysokim stopniu zagęszczenia
verdichtete Bereiche im ländlichen Raum		Strefy podwyższonego zagęszczenia na obszarach wiejskich
ländlicher Raum		Obszary wiejskie
* nachrichtliche Übernahme Landesentwicklungsplan Sachsen 2003		* włączenie dla celów informacyjnych Krajowy Plan Rozwoju Saksonia 2003

Bei kommunalem Zusammenschluss von Gemeinden, die im LEP unterschiedlichen Raumkategorien zugeordnet sind, wurde eine Einordnung in die entsprechende Raumkategorie auf der Grundlage der im LEP festgelegten Kriterien vorgenommen.

W przypadku komunalnych połączeń gmin, podporządkowanych w Krajowym Planie Rozwoju różnym kategoriom przestrzennym, dokonano zaklasyfikowania do odpowiednich kategorii przestrzennych na podstawie kryteriów określonych w Krajowym Planie Rozwoju.

Rekapitulacja wyjaśnień na temat oceny oddziaływania na środowisko (ogłoszenie decyzji zgodnie z § 2 ustęp 1 zdanie 4 planu SächsLPIG)

Zgodnie z postanowieniami § 2 ustęp 1 Ustawy o zagospodarowaniu i planowaniu przestrzennym Wolnego Państwa Saksonii (Ustawa o planowaniu przestrzennym – Planu SächsLPIG) w połączeniu z opracowaniem Planu Regionalnego, konieczne jest przeprowadzenie procedury oddziaływania na środowisko w myśl postanowień Dyrektywy 2001/42/WP Parlamentu Rady Europy z dnia 27 czerwca 2001 w odniesieniu do weryfikacji skutków środowiskowych określonych planów i programów (Dyrektywa SAOŚ). Procedura oceny oddziaływania na środowisko obejmuje opracowanie raportu o stanie środowiska, przeprowadzenie konsultacji z organami, których dotyczy zakres zadań odnoszących się do środowiska, przeprowadzenie konsultacji ze społeczeństwem oraz – w przypadku potrzeby – przeprowadzenie konsultacji z krajami ościennymi, uwzględnienie wyniku tych konsultacji oraz raportu o stanie środowiska, przy podejmowaniu decyzji w myśl postanowień § 6 ustęp 3 SächsLPIG oraz do ogłoszenia decyzji w myśl postanowień § 2 ustęp 1 zdanie 4 SächsLPIG w ramach podawania planu do wiadomości publicznej w myśl postanowień § 7 ustęp 4 zdanie 1 SächsLPIG.

1 Włączenie aspektów środowiskowych do procedury kompleksowej aktualizacji Planu Regionalnego Górne Łużyce-Dolny Śląsk

W dniu 26 lutego 2004 Regionalny Związek Planowania Górne Łużyce-Dolny Śląsk przyjął uchwałę o kompleksowej aktualizacji Planu Regionalnego Górne Łużyce-Dolny Śląsk. Na podstawie wstępnego protokołu w dniu 17 grudnia 2004 postanowiono o rozpoczęciu udziału w opracowaniu projektu plany regionalnego zgodnie z postanowieniami § 6 ustęp 1 SächsLPIG; zgodnie z postanowieniami § 2 ustęp 1 SächsLPIG oraz po raz pierwszy sformułowany został obowiązek przeprowadzenia strategicznej analizy oddziaływania na środowisko (SAOP) w znaczeniu Dyrektywy unijnej nr 2001/42/WE (SUP-RL). Wykonanie procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, jak również monitorowania znaczących skutków środowiskowych oparte jest w odniesieniu do planów regionalnych jako planów ładu przestrzennego w znaczeniu załącznika 3 nr 1.5 Ustawy UVPG (Ustawy o ocenie oddziaływania na środowisko) oraz załącznika 2 nr 1 litera a do d Ustawy SächsUVPG (Ustawy o ocenie oddziaływania na środowisko Saksonii), w oparciu o postanowienia Planu SächsLPIG. Procedura oceny oddziaływania na środowisko obejmuje zgodnie z postanowieniami § 2 ustęp 3 Ustawy SächsLPIG również ocenę zgodności z celami zachowania obszarów o znaczeniu wspólnotowym oraz celami europejskich obszarów ochrony ptaków według § 22b ustęp 8 Ustawy SächsNatSchG (Saksońskiej Ustawy o Ochronie Przyrody).

Główna integracja ramowych planów krajobrazu do planu regionalnego zapewnia już znaczące uwzględnienie aspektów środowiskowych. Posiadane dane pochodzące z opracowań dla Ramowego Planu Zachowania Krajobrazu zastosowane zostały w związku z tym nie tylko, jako podstawa danych dla strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, lecz stanowią one równocześnie podstawę dla opracowań specjalistycznych, dla licznych ustaleń planu dotyczących środowiska (cele jakości środowiska). W ramach kompleksowej aktualizacji planu regionalnego, aspekty środowiskowe uwzględnione zostały już we wczesnym okresie, w ramach opracowania projektu wstępnego.

Oдноśnie zakresu oraz stopnia szczegółowości informacji zawartych w raporcie o stanie środowiska, w trzech terminach przeprowadzony został tak zwany Scoping ustny; w tym celu przeprowadzono konsultacje z właściwymi organami realizującymi zadania o znaczeniu dla środowiska jak również z uznanymi związkami ochrony środowiska. Na podstawie możliwych, znaczących skutków ustaleń planu dla polskich województw: dolnośląskiego oraz lubuskiego względnie dla czeskich województw: Liberec oraz Usti nad Łabą, polskie i czeskie urzędy realizującymi zadania o znaczeniu dla środowiska, włączone zostały do analizy. Regionalny Związek Planowania Górne Łużyce-Dolny Śląsk był partnerem praktycznym przy realizowanym razem z Instytutem Ekologicznego Rozwoju Przestrzeni (Institut für ökologische Raumentwicklung e. V. Dresden (IÖR)) oraz z Uniwersytetem Technicznym Brandenburgii (Brandenburgische Technische Universität Cottbus (BTU)), Wydział Planowania Przestrzennego w okresie od 1 od lipca 2004 do 31 października 2006 w oparciu o środki Unii Europejskiej w ramach inicjatywy wspólnotowej INTERREG III A projektu na temat „Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko dla planu regionalnego – opracowanie transgranicznej koncepcji badań i procedur postępowania dla Saksonii, Polski oraz Czech”. Wyniki tego projektu, w szczególności dotyczące metodyki oraz ram badawczych ujęte zostały w znaczących częściach w opracowaniu o stanie środowiska. Termin Scopingu po stronie polskiej wyznaczony był na dzień 24 stycznia 2005, po stronie czeskiej na dzień 27 stycznia 2005. Scoping po stronie niemieckiej odbył się w dniu 8 lutego 2005. W wyniku konsultacji ustnych, jak również w oparciu o przyznane możliwości składania pisemnych stanowisk Regionalny Związek Planowania określił ramy programu badawczego. Przekazanie tych ustaleń zaangażowanym stronom nastąpiło wraz z przesłaniem pisemnego protokołu z dnia 26 września 2005 poprzez poszczególne terminy Scopingu.

Na podstawie ustalonych ram badawczych, dla projektu planu regionalnego opracowany został projekt raportu o stanie środowiska. Na zebraniu Związku Regionu Planowania Przestrzennego zatwierdzono projekt planu oraz projekt raportu o stanie środowiska z dnia 19 lipca 2007 i przekazano projekt do etapu konsultacji ze społeczeństwem. Projekty te zostały przesłane w ramach procedury konsultacji społecznych zgodnie z postanowieniami § 6 ustęp 2 Ustawy SächsLPIG do zainteresowanych zgodnie z wymaganiami § 6 ustęp 1 Ustawy SächsLPIG i jednocześnie, dnia 15 października 2007 do 16 listopada 2007 przedłożone zostały do wglądu publicznego. Każdy obywatel mógł zająć stanowisko w terminie od 15 października 2007 do 11 stycznia 2008 włącznie zgodnie z postanowieniami § 6 ustęp 2 zdanie 2 Ustawy SächsLPIG.

W ramach analizy przesłanych stanowisk podmiotów publicznych oraz przedstawicieli społeczeństwa, w porównaniu z projektem planu z dnia 19 lipca 2007 wprowadzone zostały zmiany, względnie uzupełnienia. Stosownie do nich opracowany został zmieniony projekt raportu o stanie środowiska. Podstawowe zasady planowania pozostały przy tym niezmiennione. Zmiany i uzupełnienia zaakceptowane zostały w dniu 10 lipca 2008 przez zgromadzenie Regionalnego Związku Planowania Górne Łużyce-Dolny Śląsk i dopuszczone do ponownych konsultacji społecznych zgodnie z postanowieniami § 6 ustęp 4 planu SächsLPIG. Te ponowne konsultacje społeczne miały miejsce w okresie od 8 sierpnia 2008 do 12 września 2008 włącznie.

Uchwalenia statutu dotycząca planu regionalnego łącznie z raportem o stanie środowiska dokonało zgromadzenie Regionalnego Związku Planowania w dniu 9 kwietnia 2009.

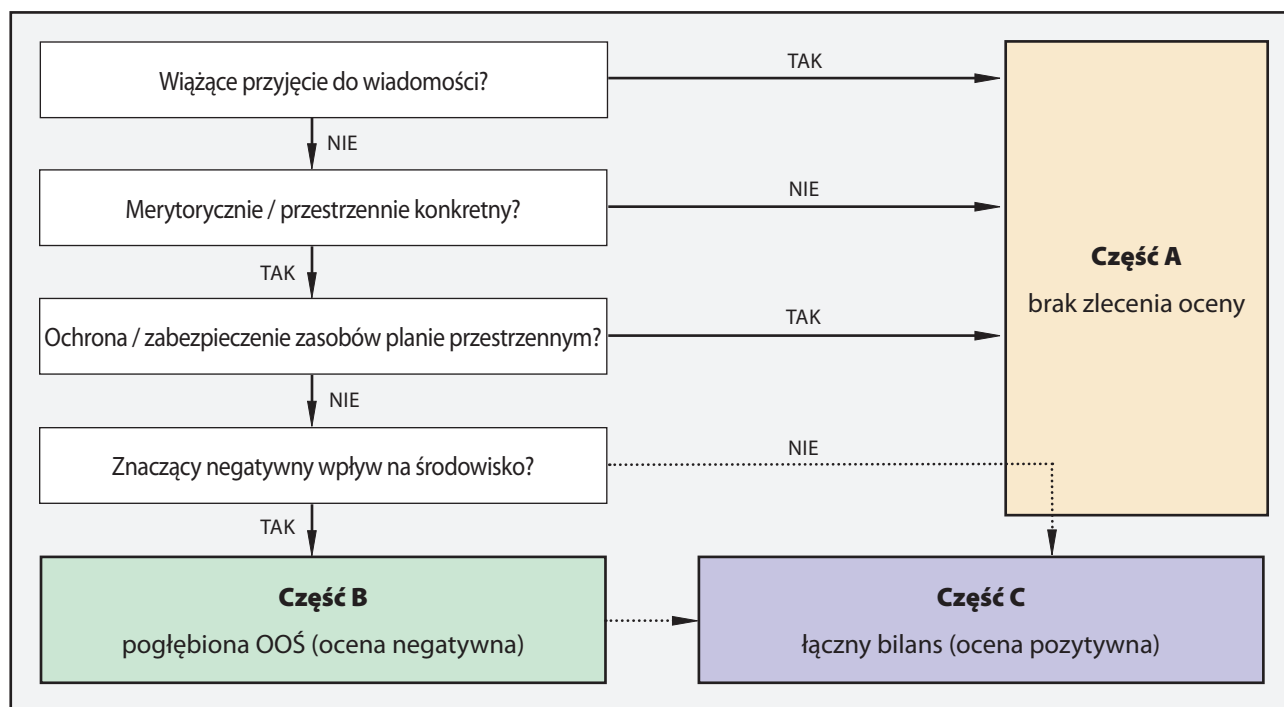
2 Analiza oddziaływań na środowisko oraz uwzględnienie raportu na temat stanu środowiska

Oceny oddziaływania na środowisko

Przedmiotem OOŚ była normatywna część planu, a więc wszystkie ustalenia planu (cele oraz zasady), poza uzasadnieniem przedmiotem oceny były w szczególności ustalenia, które prawdopodobnie wywierają istotny wpływ na środowisko. W związku z tym, że regionalny plan dla Górnych Łużyc-Dolnego Śląska zawiera wiele indywidualnych ustaleń, jak również zawiera ustalenia zarówno o charakterze bardzo abstrakcyjnym, jak i bardzo konkretnym, przeprowadzona została ocena oddziaływania na środowisko o zróżnicowanym stopniu szczegółowości.

Dla procedury OOŚ regionalnego planu Górne Łużyce-Dolny Śląsk utworzone zostały cztery kategorie; poszczególne obszary tematyczne planu regionalnego przyporządkowane zostały każdorazowo jednej z tych kategorii w ramach Scopingu:

1. Cele i zasady układu przestrzennego mogące stanowić trwałe istotne źródło negatywnych oddziaływań na środowisko i które określają ramy dla przyszłych pozwoleń dla projektów objętych obowiązkiem przeprowadzenia

Rys. 1: Schemat oceny służący do przyporządkowania obszarów tematycznych planu regionalnego do kategorii oceny

OOŚ. W ramach tej kategorii przeprowadzone zostały pogłębione i odniesione do poszczególnych ustaleń analizy oddziaływania na środowisko (część B).

2. Cele i zasady ładu przestrzennego mogące prawdopodobnie wywierać pozytywny wpływ na środowisko. Kategorie te mogą dodatkowo zawierać ustalenia, podejmowane w celu uniknięcia, redukcji jak najdalej idącej kompensacji istotnych negatywnych skutków dla środowiska na podstawie przeprowadzonego planu regionalnego. W ramach tej kategorii nie były wykonywane pogłębione analizy dokonano jednak włączenia tych elementów do ogólnej oceny planu (część C).
3. Cele oraz zasady ładu przestrzennego, które przewidywalnie nie będą wywierać istotnego wpływu na środowisko, względnie zbyt mało konkretne w sensie przestrzennym, aby umożliwiły ocenę oddziaływania na środowisko (część A).

Wiążące przejęcie ustaleń z innych planów zagospodarowania przestrzennego i planów specjalistycznych, Ocena oddziaływania na środowisko nie była w związku z tym konieczna, ale treści innych planów uwzględnione zostały w celach informacyjnych (część A)

Ocena oddziaływania na środowisko przeprowadzona została w oparciu o zaakceptowane ogólnie zgodnie z wytyczną OOŚ i wyszczególnione w dodatku I wytycznej o SAOŚ rozszerzone dobra chronione:

- zdrowie ludzi (Me)
- fauna/ flora/ bioróżnorodność (FFB)
- gleba (Bo)
- wody podziemne (Gw)
- wody powierzchniowe (Ow)
- klimat/ powietrze (KL)
- krajobraz (La)
- dobra materialne/ dobra kulturowe (KS)

jak również ich wzajemne oddziaływania.

Dla poszczególnych dóbr chronionych zostały przy tym ustalone poddawane analizie aspekty ochrony. Dla lepszego wykazania poszczególnych kroków ewidencji oraz oceny, dla każdego aspektu chronionego wykonane znormalizowane formularze, zostały tak zwane karty inwentaryzacyjne. Celem tych kart jest ukazanie informacji istotnych dla oceny (przykładowo dane wyjściowe). W związku z tym, że znaczące oddziaływania ustaleń z planów regionalnych nie są z reguły ograniczone do samych jednostek terenowych, lecz obejmują również ich otoczenie, dla ustaleń o przewidywanym znacznym negatywnym oddziaływaniu na środowisko zaproponowano stosowne strefy oddziaływania, uwzględnione w analizie oddziaływania na środowisko.

Dla istotnych oddziaływań na środowisko w sąsiadujących niemieckich regionach planistycznych Oberes Elbtal/ Osterzgebirge oraz Lausitz-Spreewald dokonano pogłębionej OOŚ analogicznie do oceny w regionie Górne Łużyce-Dolny Śląsk przy założeniu dostępności wymaganych danych. Stopień oddziaływania przedstawiono w poszczególnych tabelach oceny.

Ze względu na położenie regionu planistycznego Górne Łużyce-Dolny Śląsk aspekty możliwego transgranicznego oddziaływania na środowisko planu odgrywały szczególną rolę w analizie oddziaływania na środowisko. Wpływy te poddano analizie w sposób odmienny dla polskich województw dolnośląskie i lubuskie oraz czeskich regionów Liberecký kraj oraz Ústecký kraj. Analizę włączono w poszczególne analizy indywidualne i określa ona potencjalny stopień znacznego oddziaływania, wynikający z lokalizacji działań wyznaczonych przez ustalenia planu regionalnego. Jednakże z racji braku kompatybilnych danych (w postaci cyfrowej), za wyjątkiem aspektów ochrony „tereny FFH oraz SPA”, pogłębiona analiza nie była możliwa w zakresie dostatecznym. Z tego też względu potencjalny stopień oddziaływania dla poszczególnych aspektów chronionych zaznaczono w oparciu o strefy oddziaływania w danych analizach indywidualnych.

Odnośnie wstępnej analizy obszarów FFH/SPA poszczególne treści planu oceniono oddzielnie pod względem potencjalnych konfliktów z obszarami Natura 2000. Raport o stanie środowiska zawiera w rozdziale 4 załącznik 4.1 wzgl. 4.2 analizy poszczególnych przypadków dokonane w perspektywy poszczególnych obszarów Natura 2000. Uwzględniono przy tym wszystkie potencjalnie dotknięte oddziaływaniem obszary Natura 2000 w Saksonii, Brandenburgii, w Rzeczypospolitej Polskiej oraz w Republice Czeskiej.

Uwzględnienie w planie regionalnym raportu o stanie środowiska oraz zaleceń wstępnej analizy FFH/SPA

Projekt raportu o stanie środowiska był opracowany równoległe ze sporządzeniem projektu planu regionalnego. Pojedyncie to pozwoliło już teraz na ocenie wpływu na środowisko podlegających analizie ustaleń dla konkretnych obszarów pod kątem ich możliwego znaczącego oddziaływania na środowisko.

Zawarte w kartach inwentaryzacyjnych poszczególnych aspektów chronionych dane dotyczące eliminacji lub minimalizacji negatywnych oddziaływań zostały stosownie do nr 2 c załącznika 2 (ad § 2 ust. 3) ustawy SächsLPIG oraz wydzielania do dolnej płaszczyzny planu lub związanej z projektem płaszczyzny akceptacyjnej, na ile możliwe było to z punktu widzenia prawa o zagospodarowaniu przestrzennym, włączone do właściwych elementów planu, sformułowane, jako samodzielne elementy planu wzgl. włączone w uzasadnienie planu. Integracja ta umożliwiła z jednej strony redukcję specyficznych negatywnych oddziaływań na środowisko przez ustalenia planu regionalnego, z drugiej zaś poprawę stanu środowiska za pośrednictwem ustaleń wspierających poszczególne aspekty chronione.

Ponadto w oparciu o wstępną analizę oddziaływania ustaleń planu na obszary FFH/SPA w dalszej kolejności skreślono liczne wyznaczenia, zaszeregowano do niższej kategorii wiążącego oddziaływania (z obszarów priorytetowych do obszarów zastrzeżonych), zmodyfikowano przestrzennie wzgl. opatrzone wytycznymi celowymi. Dotyczyło to w szczególności ustaleń dotyczące pozyskiwania wody na obszarach priorytetowych dla wody pitnej, wydobywania surowców oraz zalesiania (por. np. cele 4.5.1, 6.1.2). W rezultacie wstępnej analizy stwierdzono, iż zawarte w ostatecznej postaci planu ustalenia indywidualne oraz ich wpływ skumulowany nie wywrą znaczącego wpływu negatywnego na obszary Natura 2000.

3 Uwzględnienie stanowisk do raportu o stanie środowiska

Do projektu raportu o stanie środowiska kompleksowej aktualizacji planu regionalnego Górne Łużyce-Dolny Śląsk w ramach postępowania o wysłuchaniu i udziale opinii publicznej w otwartej interpretacji zgodnie z § 6 ust. 2 ustawy SächsLPIG napłynęło łącznie 28 stanowisk, częściowo akceptujących raport. Wyrażono przy tym w sumie 99 zastrzeżeń, sugestii i wskazówek. 26 stanowisk wobec raportu o stanie środowiska złożyły podmioty publiczne; z tego pięć spoza regionu (ministerstwo środowiska Brandenburgii, Rzeczypospolitej Polskiej oraz Republiki Czeskiej, zarządów województw Liberec i Usti n. L.). Ponadto stanowisko zajęły również dwa przedsiębiorstwa prywatne.

Zastrzeżenia, sugestie i wskazówki zawarte w stanowiskach wobec raportu o stanie środowiska obejmowały priorytetowo:

- zastrzeżenia, sugestie i wskazówki merytoryczne dotyczące systematyki oceny oraz treści analizy raportu o stanie środowiska
- obszarowe zastrzeżenia, sugestie i wskazówki dotyczące konkretnych analiz oddziaływania na środowisko lub wstępnej oceny oddziaływania na obszary FFH/SPA analizowanych ustaleń planu regionalnego
- wskazówki dotyczące aktualności stosowanych danych oraz
- korekty redakcyjne.

Wszystkie nadesłane stanowiska do projektu raportu o stanie środowiska zostały zgodnie z § 6 ust. 2 SächsLPIG poddane rozważeniu. Analizy stanowisk do projektu raportu o stanie środowiska dla potrzeb wydania decyzji przez gromadzenie Związku dokonano oddzielnie pod względem treściowym i optycznym o analizy stanowisk dotyczących projektu planu regionalnego.

Zastrzeżeń, sugestii i wskazówek merytorycznych dotyczących systematyki oceny oraz treści analizy w przeważającej części nie uwzględniono. Koncentrowały się one na częściowo błędnym zrozumieniu przez składającego wymaganego planem regionalnym opisu obecnego stanu środowiska oraz wymagających analizy treści. Uwzględniono natomiast sugestię włączenia strefy oddziaływania o promieniu 200 m dla zawartego w planie regionalnym ustalenia „Trasa zastrzeżona linii wysokiego napięcia” w aspekcie chronionym Me 1 „Obciążenie hałasem na terenach siedliskowych”. Uwzględniono również sugestię przerehabilitacji / aktualizacji opisu stanu środowiska dla dobra chronionego „Człowiek” (rozdział 2.1.1, aspekt chroniony „Obciążenie hałasem i zanieczyszczeniami na terenach siedliskowych”).

Obszarowe zastrzeżenia, sugestie i wskazówki odnosiły się w pierwszym rzędzie do wstępnej analizy oddziaływania na obszary FFH oraz SPA. Organy specjalistyczne odpowiedzialne za ochronę przyrody (LfUG, obecnie LfULG zarząd rezerwatów biosfery) nie były częściowo w stanie zastosować się do zawartych w planie regionalnym szacunków dotyczących oddziaływania licznych obszarów zastrzeżonych pod zalesianie ujętych w celach zachowania programu Natura 2000. Stanowiska te w przeważającej części uwzględniono i stosownie do nich skreślono 16 VBG (obszary zastrzeżone) „Zalesianie” oraz ograniczono przestrzennie 3 dalsze VBG. Nie uwzględniono jednej konkretnej sugestii dotyczącej oceny Celu 4.1.3.4 (dalsze wykorzystanie składowisk odpadów dla VRG (obszar priorytetowy) Ton Ts 11 Wetro), ponieważ wykraczała ona poza wyznaczające ramy charakter planu regionalnego i tym samym wymagałaby raczej przyporządkowania do specjalistycznych procedur akceptacyjnych dla projektów.

Podane wskazówki dotyczące dostępności bieżących danych źródłowych (dotyczyło aspektu ochrony KS 2 „Krajobrazowe dobra kulturowe, ziemie i funkcje archiwizacyjne” oraz Gw 4 „Obszary ochrony wody pitnej oraz obszary ochrony źródeł leczniczych”) zostały uwzględnione w każdym przypadku, a ustalenia poczynione na ich podstawie poddano ponownej ocenie. Dotyczyło to również planów zarządzania obszarów Natura 2000 zatwierdzonych po uchwaleniu projektu.

Wskazówki redakcyjne zawierały zasadniczą zgodę na projekt raportu o stanie środowiska oraz ogólne wskazówki przyjęte do wiadomości przez Regionalny Związek Planowania.

Ze względu na liczne istotne zmiany zmodyfikowany projekt planu regionalnego poddany został zaktualizowanej analizie oddziaływania na środowisko. Zmiany w planie regionalnym oraz w raporcie o stanie środowiska stanowiły element ponownego wysłuchania opinii publicznej zgodnie z § 6 ust. 4 SächsLPIG. W ramach wysłuchania tego przedstawiono 5 stanowisk do zmienionego projektu raportu o stanie środowiska. W ramach rozważań uwzględniono sugestie ponownego przeprowadzenia oceny aspektów ochrony Ow 2 (Tereny zalewowe oraz obszary retencyjne), Ow 3 (Jakość wody), KS 1 (Budowlane dobra kulturowe oraz rzeczowe), KS 2 (Krajobrazowe dobra kulturowe, ziemie i funkcje archiwizacyjne) oraz FFB 1 (typy biotopów i siedlisk) w oparciu o bieżące dane. W dalszych stanowiskach wyrażono zgodę na zmiany lub przedstawiono sugestie, niebędące przedmiotem ponownego wysłuchania i które tym samym nie zostały uwzględnione.

4 Uzasadnienie przyjęcia planu

Kompleksowa aktualizacja planu regionalnego Górne Łużyce-Dolny Śląsk przyczynia się w rezultacie do trwałego rozwoju przestrzennego w regionie. Zawarte w planie regionalnym ustalenia dotyczące wykorzystania obszarów mogące mieć przewidywany znaczny negatywny wpływ na środowisko poczynione zostały w pierwszym rzędzie w oparciu o zawarte w planie krajowym wyznaczone cele działań. Dotyczy to również zakresu ustaleń (np. zabezpieczenie zapotrzebowania na surowce podziemne). Plan regionalny przyjmuje w tym kontekście funkcję kontrolną w odniesieniu do przestrzeni.

Przy szacunkach tych konieczne jest jednak uwzględnienie licznych warunków brzegowych. Plan regionalny stanowi całościowy plan przestrzenny. Ustalenia poczynione w planie regionalnym uzależnione są od ich wdrażania na dalszych etapach / płaszczyznach planowo-projektowych. Ponieważ jednak zdefiniowane w planie regionalnym zabezpieczenie funkcji i sposobów wykorzystania w praktyce często związane jest odległym w czasie ich wdrażaniem, prognoza kompleksowa, w przeciwieństwie do planów dotyczących określonych projektów, okazuje się niezwykle trudna. Należy, zatem przyjmując, iż liczne ustalenia nie zostaną jeszcze zrealizowane w okresie zobowiązania planu regionalnego (ok. 10 lat). W ramach analizy kompleksowej oceniać można jednakże tylko przewidywany rozwój sytuacji będący wynikiem kompletnego wdrożenia planu.

W kompleksowej analizie istotnego oddziaływania na środowisko planu regionalnego Górne Łużyce-Dolny Śląsk obok przewidywalnie znacznych negatywnych oddziaływań na środowisko ujęto również znaczne pozytywne oddziaływania. Nie mają one jednak służyć wzajemnemu porównywaniu wielkości powierzchni, odległości oraz innych objętych oddziaływaniem obiektów środowiskowych, by dać w rezultacie ostateczny pozytywny lub negatywny wynik całego planu. Z tego też względu u dokonano opisowego przedstawienia przewidywanych zmian.

Podsumowując, szczególnie wymienione niżej argumenty przemawiają za przyjęciem kompleksowej aktualizacji planu regionalnego:

1. Plan regionalny Górne Łużyce - Dolny Śląsk posłuży w pierwszym rzędzie realizacji zadań wyznaczonych w LEP (krajowym planie rozwoju). Związane z tym ustalenia planu regionalnego umożliwić mają kontrolę przestrzenną określonych sposobów wykorzystania w lokalizacjach o możliwie niskim stopniu konfliktowości.
2. W procesie planowania sukcesywnie eliminowano bardziej niekorzystne alternatywy. Jako punkt wyjścia dla analizy alternatyw przyjęto podstawy opracowane w planach specjalistycznych wzgl. wypracowane własne kryteria oceny (np. minimalne wielkości powierzchni, minimalne odstępstwa względem innych miejsc wykorzystania lub funkcji). Sposób postępowania, jak również zakres poddanych analizie alternatyw udokumentowany został dla wszystkich ocenianych w sposób pogłębiony ustaleń w raporcie o stanie środowiska.
3. Przy wykonaniu wzgl. wdrażania kompleksowej aktualizacji planu regionalnego (kompletne wdrożenie wszystkich ustaleń) oczekiwane oddziaływania na środowisko dla dóbr chronionych „Flora, fauna, bioróżnorodność”, „Gleby” oraz „Wody powierzchniowe” ocenić należy zasadniczo, jako pozytywne. Dla dobra chronionego „Wody gruntowe” oraz „Klimat, powietrze” łączny bilans oceniać można, jako zrównoważony. Dla dóbr chronionych „Krajobraz” oraz „Dobra kulturowe i rzeczowe” nastąpi przewidywalnie pogorszenie stanu środowiska. Wynika to przede wszystkim z wysokiej wrażliwości regionu w zakresie aspektu ochrony „wizerunek krajobrazowy” oraz faktu, iż dla dobra chronionego „Dobra kulturowe i rzeczowe” w pozytywnym znaczeniu następować mogą jedynie ustalenia zabezpieczające obecny stan, nie zaś bezpośrednio poprawiające go. W zakresie dobra chronionego „Człowiek” z racji trudnych od określenia na płaszczyźnie regionalnej kumulatywnych oddziaływań budowy nowych dróg i rozbudowy sieci już istniejących nie można poczynić pewnych prognoz. Będzie to możliwe dopiero na płaszczyźnie projektowej.

4. W ramach analizy oddziaływania na środowisko planu regionalnego – na tyle, na ile możliwe to było dla realizacji zadań określonych w LEP – zrezygnowano z poważniejszych dla środowiska alternatyw i przeprowadzono optymalizację planu. Brane pod uwagę alternatywy planistyczne w porównaniu z wybranymi ustaleniami planu regionalnego ocenić należy, jako bardziej niekorzystne pod względem ich oddziaływania na analizowane dobra chronione.
5. Dla licznych ustaleń o przewidywalnym znacznym negatywnym oddziaływaniu na środowisko poczyniono specjalne zalecenia w formie specjalnych celów służących uniknięciu wzgl. minimalizacji oddziaływań. Obejmują one zarówno czasowe stopniowanie określonych wykorzystania, jak i pogłębione analizy na dalszych planowych oraz projektowych płaszczynach akceptacyjnych.
6. W wyniku zawartych w planie regionalnym obszernych ustaleń dotyczących ochrony, pielęgnacji, przywrócenia i rozwoju elementów przyrody oraz krajobrazu, np. poprzez wyznaczenie obszarów priorytetowych oraz zastrzeżonych przyrody oraz krajobrazu (ochrona gatunków i biotopów wzgl. wizerunek / doznania krajobrazowe), regionalnych pasów i bloków zieleni, wymagających przywrócenia obszarów krajobrazu o szczególnych wymogach pod względem wykorzystania, oczekiwać można znacznych pozytywnych oddziaływań na środowisko wykraczających poza zakres indywidualnych dóbr chronionych. Ustalenia te służą nie tylko zachowaniu, lecz również poprawie stanu środowiska w regionie.

5 Działania służące monitorowaniu znaczących oddziaływań (Monitoring)

Istotnym wymogiem, jakie spełniać musi monitoring, jest wykorzystanie istniejących już metod i instrumentów nadzorowania, co pozwala na uniknięcie niepotrzebnej pracy. Dlatego też monitoring planu regionalnego Górne Łużyce-Dolny Śląsk musi pod względem okresowości działań monitoringowych zasadniczo opierać się na dostępnych już źródłach danych oraz ich aktualizacji. Kompleksowy monitoring powinien być realizowany w ramach ogólnej oceny istniejącego planu regionalnego przed następną jego aktualizacją. Konieczne jest przy tym sięgnięcie do dostępnych już systemów monitoringu wzgl. danych zebranych przez organy akceptacyjne i specjalistyczne.

W odniesieniu do specyficznych tematów specjalistycznych europejskie wytyczne przewidują obowiązki w zakresie monitorowania oraz sprawozdawczości (monitoring obszarów o znaczeniu wspólnotowym zgodnie z wytyczną 79/409/EWG (SPA-RL) oraz 92/43/EWG (FFH-RL), programy monitoringu stanu wód powierzchniowych oraz podziemnych, a także obszarów chronionych zgodnie z wytyczną 2000/60/EG (ramowa dyrektywa wodna). Także ich rezultaty powinny zostać wykorzystane w przewidzianym w planie regionalnym monitoringu.

Ponadto wykorzystać należy bieżące obserwacje przestrzenne czynione przez Regionalny Związek Planowania oraz (cyfrowe) katastry zagospodarowania przestrzennego w wyższym Urzędzie Zagospodarowania Przestrzennego (DIGROK) do określenia bieżącego stanu wdrażania ustaleń planu regionalnego.

W przypadku nieprzewidzianych oddziaływań na środowisko przepisy specjalistyczne uważa się za użyteczne raczej jedynie do minimalizacji potencjalnych konfliktów. Pozwalają one na względnie szybką reakcję poprzez dodatkowe warunki, zarządzenia w ramach dopuszczeń i pozwoleń.

Opisane instrumenty obserwacji stanu środowiska zapewniają łącznie istnienie na definiującej ramy działania płaszczynie planowania regionalnego stosownego monitorowania znaczących wpływów na środowisko wynikających z realizacji planu. Zakłada to jednak, iż Regionalny Związek Planowania otrzymywać będzie regularnie stosowne informacje, istotne z punktu widzenia wydawania zezwoleń oraz stanu środowiska.